

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 9 (13.240)

Trst, četrtek, 12. januarja 1989

TRST
Ul. Montecchi 5 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski

dnevnik

V nabito polni dvorani Cankarjevega doma

Včeraj v Ljubljani ustanovili Slovensko demokratsko zvezo

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Ob zvokih Zdravice in ob stalnem ploskanju navdušenega občinstva so včeraj v Cankarjevem domu v Ljubljani ustanovili novo avtonomno organizacijo Slovensko demokratsko zvezo, ki bo sicer delovala v okviru SZDL, toda njena glavna usmeritev je uveljavljanje doslednega pluralizma in parlamentarne sistema. Še pred peto uro popoldne je bila velika dvorana Cankarjevega doma napolnjena do zadnjega kotička, tako da mnogi niso več mogli vanjo.

Po uvodnih formalnostih je Akademski pevski zbor Tone Tomšič zapel Prešernovo Zdravljico, nato pa je pobudnik za ustanovitev SDZ prof. Dimitrij Rupel prebral uvodno poročilo, v katerem je podal obračun dela v pripravljalnem odboru in osnovne programske zamisli. Osnovna

vprašanja so se seveda nanašala na stranke in strankarski sistem, česar zveza ne izključuje, ker se je sistem realnega socializma od Baltika do Jadranskega morja pokazal kot neučinkovit. Med izhodišči so bila navedena načela francoske revolucije in prvine Osvobodilne fronte slovenskega naroda, kot primera sodelovanja raznih političnih skupin. Bistvo problema je v političnem pluralizmu in ustvarjanju širokega prostora, v krepitvi opozicije in odstranjevanju monopola oblasti enopartijskega sistema. Med drugim se je Rupel zavzel za nacionalno armado in za postavitve spomenika vsem žrtvam druge svetovne vojne.

Dimitrija Rupla so poslušalci stalno prekinjali z bučnim aplavzom. Prav tako so toplo pozdravili naslednje govornike, ki so obravnavali probleme slovenske us-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Napoved splošne stavke povzročila napetost v vladi

Predsednik De Mita sklical tajnike strank vladne večine

Za vladni vrh so se ogrevali tudi liberalci in socialdemokrati - PSI pojasnjuje svoje stališče v uvodniku strankinega glasila - Vlada ne spoštuje obvez, ki jih je sklenila s sindikatom

RIM — Predsednik De Mita je klonil pod pritiskom nekaterih strank vladne večine, ki so zahtevale vladni vrh zaradi napetosti, ki je nastala po napovedi splošne stavke. Tajniki strank vladne večine se bodo tako sestali z De Mito danes ob 16. uri, pred tem pa se bodo posamezne stranke na ločenih sestankih dogovorile vsaka o svoji strategiji.

Kot običajno pa si »zmago«
prilaščajo tako rekoč vsi. Liberalci pravijo, da je vladni vrh, ki so ga, kot trdijo, menda večkrat zahtevali, sedaj neizbežen. Prepričani pa so tudi, da mora večina spet poiskati notranjo kohezijo in jasnost, ki se je v preteklih dneh večkrat nevarno zameglila. »Živčnost, ki je zavladala po napovedi splošne stavke,«
povzema PLI, »je sprožila vrsto dodatnih težav v že itak nestabilnem gospodarskem in finančnem položaju.«
Svoje mnenje pa so pristavili tudi socialdemokrati, ki zahtevajo vladni vrh zato, da bi razčistili paradoksalni položaj, ki je nastal potem ko so nekateri socialistični ministri odstopili od decembrskih gospodarskih ukrepov, potem ko so jih še malo prej podpirali. PSDI meni, da ni mogoče v petstrankarski večini več prenašati »dvovladja«
KD in PSI.

Nepodpisani uvodničar socialističnega glasila L'Avanti pa bo tudi danes pojasnil stališče PSI, ki se čudi, da se je položaj v vladni večini spremenil v tak nered. Poleg tega pa bo podrobno opisal vse tiste dele gospodarskega manevra, ki so za PSI nelogični, za večino ljudi pa nesprejemljivi. Neredu pa je treba po mnenju PSI dodati še nespoštovanje nekaterih obvez, ki jih je vlada svojčas sprejela s sindikati. »V takem kontekstu je skoraj smešno govoriti o obvezah, ki jih je vlada sprejela soglasno, saj odkar obstaja svet, vlada prav tako enoglasno kako zagreši kako napako,«
zaključuje L'Avanti.

Formica in Occhetto o položaju v Fiatu

RIM — Primeri kršenja sindikalnih pravic v obratih Fiatu so bili tudi včeraj glavni predmet politične in parlamentarne razprave. Dogodka dneva sta bila avdicija ministra za delo Rina Formice v pristojni komisiji poslanske zbornice in obisk komunističnega tajnika Occhettoja pri predsedniku republike Cossigi, kateremu je izročil dosje o primerih kršenja sindikalnih pravic pri Fiatu.

Socialistični minister Formica je v komisiji nastopil zelo odločno in bojevito. Dejal je, da je preiskava, ki jo je odredil, že dala prve rezultate in dokazala, da so pri Fiatu res kršili sindikalne pravice. Dolžnost vlade je, da pride stvari do dna, je poudaril minister. In kadar gre za dokazane primere kršenja ustavnih pravic, sploh ni važno, če je takšnih primerov veliko, ali pa če gre za osamljen primer, je še dodal.

V poznih popoldanskih urah pa je komunistični tajnik Occhetto v spremstvu poslanca Bassolina obiskal predsednika republike Cossigo ter mu izročil in obrazložil izčrpen dosje o raznih primerih kršitve sindikalnih pravic v Fiatovih obratih, zlasti v Areseju. KPI je tudi napovedala, da bo zahtevala od vlade podatke o javnih finančnih sredstvih, ki jih je podjetje Fiat prejelo v zadnjih desetih letih. DK

Po lanskoletnem diktatu novosadske ulice vojvodinskemu vodstvu

Množični ljudski protest v Titogradu v celoti obglavil črnogorsko vodstvo

Milica tokrat ni posegla proti množici v Titogradu

(Telefoto AP)

DEJAN VERČIČ

LJUBLJANA — Tridesetne demonstracije v črnogorski prestolnici so se končale včeraj zgodaj popoldan z rajanjem 120-tisočglave množice, ki je dosegla vse, kar je hotela. Že dopoldan sta odstopili predsedstvi republiške države in partije, nato pa še predsednik črnogorskega parlamenta Velisav Vukanović. Odstopili sta predsedstvi črnogorske socialistične zveze in sindikatov. Ob trinajsti uri je organizacijski odbor demonstrantov - ki se je sinoči zaradi neso- delovanja oblasti razpustil, danes pa ponovno oblikoval - množici sporočil, da je dal črnogorskim predstavnikom v zveznih organih dve uri časa, da sporočijo, ali nameravajo odstopiti ali ne. Približno ob petnajsti uri je odbor obvestil demonstrante, da so vse njihove zahteve izpolnjene - odstopili so: član predsedstva centralnega komiteja ZKJ iz Črne gore Vidoje Žarković in Marko Orlandić, izvršni sekretar predsedstva centralnega komiteja ZKJ Slobodan Filipović in član predsedstva SFRJ iz Črne gore Veselin Djuranović. Formalno morajo vse te odstopne potrditi še centralni komite črnogorskih komunistov, republiški parlament, republiška konferenca socialistične zveze in republiški svet sindikatov. A dvoma ni več: Črna gora je politično obglavljena.

Edina črnogorska politična organa, ki sta preživela ujmo, sta predsedstvo republiške mladinske organizacije in vodstvo borčevske organizacije. V Beogradu pa se je včeraj

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Za obrambo človeškega dostojanstva

DUŠAN KALC

Neizprosno se vsiljuje misel, da pojem »človeško dostojanstvo«
izgublja svojo vrednost v današnji družbi. V družbi, ki nas z mogočnimi in modernimi sredstvi obveščanja, reklamizacije in manipulacije javnega mnenja pogojuje, plagira, načrtuje, oblikuje po mili volji, ki nam predpisuje in narekuje modele obnašanja, ki plazmira sebi funkcionalno etiko, ki nas skuša skratka razčlovečiti, da bi nas podredila vsemogočnemu in brezobzirnemu despotu - profitu. Tega se zavemo zlasti v trenutkih, ko se na javno mnenje vsuje plaz polemik o tem, če je prav, da se neko do upre hladni logiki profita in potrkna na svojo vest, da bi se soočil s človekom-osebkom v sebi in ne z neko projekcijo standardiziranega človeka-predmeta.

Na to dilemo nas opozarja primer Walterja Molinara, mladega uslužbenca avtomobilskega kolosa Fiat, ki se je uprl perversni logiki podrejanja podjetniškim interesom na račun svojega dostojanstva. Ta mali Gandhi iz Portella, kakor so ga nazvali novinar-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

ZDA nepričakovano preklicale manevre pred libijsko obalo

WASHINGTON — Pred nadaljevanjem razprave v varnostnem svetu o sestrelitvi dveh libijskih migov je Reaganova administracija včeraj nepričakovano preklicala sklep, da bodo od 16. do 17. januarja letalsko-pomorski manevri vzhodno od Bengazija. V Washingtonu niso pojasnili, kaj je botrovalo temu sklepu. Nedvomno skuša ZDA po uspešnem zaključku pariske konference nekoliko znižati napetost v tem delu sveta.

Libijski veleposlanik v OZN Ali Treiki je pred tem sporočil, da se ameriško šesto brodovje pripravlja na nove vojaške manevre pred libijsko obalo. Treiki je varnostni svet seznanil, da je ameriško mornariško poveljstvo že obvestilo libijsko civilno letalstvo, naj 16. in 17. januarja libijska letala ne preletavajo območja, kjer bodo ameriški manevri.

S soglasnim sprejetjem sklepne resolucije 149 držav udeleženk

Zaključek konference o kemičnem orožju

PARIZ — S sprejetjem sklepne resolucije se je sinoči v Parizu zaključila mednarodna konferenca o prepovedi uporabe kemičnega orožja, ki so se je udeležile delegacije iz 159 držav.

Udeležence so se v resoluciji »slavnostno obvezale, da kemičnega orožja ne bodo uporabile«
in so obsodile vsakogar, ki bo to storil. Sklepna resolucija obenem vsebuje skupno obvezo, da bodo čimprej sestavili konvencijo o prepovedi proizvajanja, skladiščenja in uporabljanja kemičnega orožja; konvencija naj bi tudi vsebovala izrecno obvezo o uničenju tovrstnega orožja, ki je skladiščen v svetovnih arzenalih. Predlog resolucije, ki so jo sestavile neuvrščene, predvsem pa arabske države, tako ni dobil potrebnega soglasja. V svojem predlogu so neuvrščeni uničenje kemičnega orožja pogojevali z jedrsko razorožitvijo (arabske države so mislile na izraelsko jedrsko orožje), na kar pa niso pristale razvite države in Sovjetska zveza. Nerazviti namreč imajo kemično orožje za »jedrsko orožje revnih«
in so torej razumljivo skušali povezati kemično z jedrsko razorožitvijo.

Resolucijo so sprejeli soglasno, kot je sporočil predsednik skupščine, francoski zunanji minister Roland Dumas. Prav v tem pa je nedvomno največji uspeh konference. Poznavalci razmer so namreč prepričani, da bi v primeru ko bi na konferenci ne sprejeli enotne resolucije, Američani zelo verjetno napadli libijsko tovarno v Rabi. Tovarno namreč Reaganova administracija obtožuje, da proizvaja kemično orožje.

Glede širjenja kemičnega orožja resolucija (ne da bi posebej omenila držav, ki so to orožje uporabile) izraža svojo »zaskrbljenost zaradi nedavnih kršitev, ki so jih ugotovili in obsodili pristojni organi Združenih narodov«. Tudi v tem primeru so sprejeli kompromisno rešitev. Države tako imenovanega tretjega sveta so namreč nasprotovale tolmačenju industrializiranega sveta, po katerem je vprašanje širjenja kemičnega orožja bolj pomembno od tistega, ki »odgovornejšim«
državam dopušča, da tako orožje proizvajajo in skladiščijo. Sklepna resolucija obenem odpira vrata državam, ki »želijo dati svoj prispevek«, da to storijo na ženevskih pogajanjih o

kemičnem orožju, katerih se sedaj udeležujejo le predstavniki 40 držav.

Pomen tega dejstva je primerno podčrtal tudi šef italijanske diplomacije Giulio Andreotti, ki je ob zaključku konference dejal, da se bo njen uspeh, oziroma neuspeh, pokazal šele v Zenevi. »Tam bomo namreč ugotovili, če bodo države sposobne, da osvojijo pariško obvezo in v kratkem sestavijo konvencijo o uničenju vsega kemičnega orožja,«
je menil Andreotti.

Italijanski zunanji minister je potrdil dejstvo, da se je mednarodno ozračje v zadnjih letih krepko spremenilo. To bi lahko po mnenju Andreottija pozitivno vplivalo tudi na dunajsko Konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE), ki se bo zaključila naslednji teden, in na začetek pogajanj o omejevanju konvencionalnega orožja v Evropi. »Ko obstaja politična volja, da se sklene kompromisni sporazum,«
je menil zunanji minister, »se tako lahko zgodi v zelo kratkem terminu.«

To so sicer zgovorno dokazali diplomati v Parizu, ki so samo v petih dneh sestavili resolucijo, ki nedvomno predstavlja mejnik v odnosu do kemičnega orožja.

nadaljevanja s 1. strani

● **Včeraj v Ljubljani**

tave, povezavo Slovenije in Jugoslavije, predvsem pa odnos med SZDL in novo ustanovljeno Zvezo. To je bilo vsekakor ključno vprašanje v razpravah večine razpravljavcev in bo tudi stalno na dnevnem redu včeraj ustanovljene demokratične zveze.

Razprava se je proti pričakovanjem precej zavlekla, sledile pa so ji volitive in izvršilni in nadzorni odbor ter v svet SDZ. Prvi kongres bo imela novoustanovljena Slovenska demokratična zveza maja letos.

Za zasedanje je vladalo tudi izredno zanimanje tujega tiska in televizijskih mrež iz Italije, Francije in Avstrije. Seveda so bili prisotni tudi številni dopisniki iz vseh jugoslovanskih republik.

Z včerajšnjo svečanostjo v Cankarjevem domu je torej nastala Slovenska demokratična zveza, katere prvi in glavni deklarirani programski cilj je v vzpostavitvi parlamentarne demokracije. Pri obravnavi ostalih vprašanj pa so tudi včeraj prišla do izraza različna mnenja in stališča, povsem normalno pa je, da ni šlo niti brez rahlih medsebojnih polemik in različnih odtokov. Celotna razprava je bila osredotočena skoraj izključno na politični pluralizem, gospodarska vprašanja pa so obravnavali bolj obrobno. Vsekakor pa je s to ustanovitvijo narejen nadaljnji zamik in originalen slovenski korak na poti širše demokracije v okviru obstoječe ustavne družbene ureditve.

● **Množični protest**

sešlo predsedstvo SFRJ in sklenilo, da je v Črni gori potrebno zagotoviti ustavnost, zakonitost in javni red, obenem pa tudi nemoteno delo v podjetjih.

Črnogorski parlament je že sklical svoje zasedanje za 13. januarja. Še sinoči pa se je sestel republiški centralni komite partije, ki je ponoči že potrdil odstop svojega predsedstva. Obenem se ve, da bo kongres črnogorskih komunistov maja letos.

Kaj pomeni ponovitev novosadskega scenarija, po katerem je lani ob znatni asistenci srbske partije ulica odnesla vso politično vodstvo pokrajine Vojvodine, v Titogradu za Črno goro in Jugoslavijo, je zaenkrat še težko napovedati. Dejstvo pa je, da je socialno nezadovoljstvo v Črni gori že dolgo bilo na meji vrelišča (ki ga je oktobra lani s podobnimi demonstracijami že dosegalo - a takrat je za ohladiitev poskrbel poseg policije), da revščina hudo pritiska in da je republika že pred časom praktično bankrotirala. Med politiki, ki so morali odstopiti, so taki, ki so bili v sedemdesetih in na prehodu v osemdeseta leta na samem vrhu državne oblasti in so torej nedvomni sokrivci za krizo, v kateri je danes vsa država. Vede-li so, kaj se kuha, pa jih očitno ni brigalo preveč.

Ne gre prezreti tudi tega, da zvezno državno in partijsko vodstvo v dveh dneh v titograjska dogajanja nista posegli, čeprav bi lahko. Včerajšnja izjava predsedstva SFRJ je že usmerjena k urejanju življenja v republikah, potem ko so rezultati spopada med ulico in vrhom politike že znani. In še nekaj: na oktobrskih demonstracijah v Titogradu je že po nekaj urah mikrofona prevzel velikosrbski nacionalizem, ki ga pa na tokrat ni bilo, čeprav ni šlo brez občasne vzklikanja srbskemu partijskemu šefu Slobodanu Miloševiću.

● **Za obrambo**

ji, ali drobni David sodobnega časa, ki se ne ustraši velikana Goljata, je s svojo prijavo izsiljevanj, ki naj bi jih v Fiatovih obratih izvajalo nad člani sindikata vodstvo podjetja, povzročil pravi potres v italijanskem družbenopolitičnem življenju. Njegovemu zgledu je sledilo veliko drugih delavcev, ki naj bi bili prav tako kot on žrtve izsiljevalnih akcij. Zadeva je s tem zadobila makroskopske razsežnosti in silovito odjeknila v političnih krogih leve, v sindikalnih organizacijah, v katoliških krogih in v tisku. Sprožila je živahno razpravo v intelektualnih krogih. Opozorila je na neki pojav, ki je v bistvu le nezaten vršiček ogromne ledene gore.

Pri tem nas ne posebno zanimajo reakcije in protireakcije političnih, sindikalnih ali podjetniških krogov, ki lahko z lahkoto zdrknejo na raven instrumentalnega obravnavanja pojava. Bolj nas zanima zgled Walterja Molinarja in drugih delavcev, ki so zbrali dovolj poguma in seznanili javnost z dejstvom, da so pri Fiatu ponujali napredovanja v karieri tistim, ki so bili pripravljeni izstopiti iz sindikata. Njihov zgled nam dokazuje, da »človeško dostojanstvo« kljub vsemu še ni povsem prazna beseda.

Kaj mora ob vsem tem ukreniti družba? Predvsem mora najti načine, da bi po določilih demokratične ustave zaščitila dostojanstvo posameznika in skupnosti ter s tem sam demokratični ustroj države. Človek v tej družbi pa »mora razmišljati«, kot pravi sam Walter Molinar v nekem današnjem uvodniku, »mora načrtovati, zato da bi ne bil načrtovan od drugih; mora zbrati pogum za izražanje svojih idej in predlogov, kajti tudi Fiat potrebuje predvsem Človeka, in ne samo pasivnih izvrševalcev ukazov.«

Zgodovinska odločitev na včerajšnjem zasedanju madžarskega parlamenta

Po štirih desetletjih enopartijskega sistema na Madžarskem ponovno strankarski pluralizem

BUDIMPEŠTA — Z včerajšnjo odobritvijo v parlamentu bo na Madžarskem po 40 letih enopartijskega sistema spet dovoljeno ustanovljati politične stranke, madžarska vlada pa bo morala do 1. avgusta letos pripraviti okvirni zakon, ki bo določal pravila, po katerih bo mogoče nove stranke dejansko ustanoviti.

Včerajšnja odločitev madžarskega parlamenta nima primere v sodobni politični praksi vzhodnoevropskih socialističnih držav, prve konkretne posledice pa bodo najbrž vidne že prihodnje leto, ko naj bi se nove stranke predstavile tudi na volitvah. S tem pa je bilo v veliki meri tudi preseženo dosedanje pojmovanje političnega pluralizma na Madžarskem, ki je v bistvu dovoljeval le »konstruktivno kritiko« v okviru edine priznane stranke, Madžarske socialistične partije dela.

Proces demokratizacije na Madžarskem pa je v zadnjem obdobju šel že tako daleč, da je na včeraj-

šnjem zasedanju skupščine Janos Berecz, tajnik CK in ideolog madžarske partije, pozval vse demokratične sile v državi, da se združijo v nekakšno nedefinirano koalicijo, ki naj bi bila deležna tudi splošne podpore med ljudstvom. Pri tem pa, kot trdi Berecz, naj sploh ne bi bilo pomembno, če se alternativna demokratična gibanja spremenijo v stranke ali ne. S tem mnenjem se je strinjal tudi pravosodni minister Kalman Kolcsar, ki je ob predstavitvi vladnega zakonskega osnutka dejal, da nove sile na Madžarskem lahko opravijo izredno pozitivno vlogo za hitrejši razvoj države.

V državi danes deluje približno 40 alternativnih gibanj, med njimi pa je sedem takih, ki naj bi se brž ko bo to mogoče, spremenila v politične stranke. To so Demokratični madžarski forum MDF, ki ima najbolj številno članstvo, Zveza mladih demokratov FIDESZ, Društvo Ferenc Munich, Zveza svobodnih de-

mokratov SZDSZ, Krožek mladih socialdemokratov, Stranka drobnih posestnikov (obstajala je že leta 1930, obnovili pa so jo lani) in Fronta novega marca. Razen gibanja MDF, ki so ga ustanovili septembra 1987, so vsa ostala gibanja ustanovili med marcem in novembrom lani.

Odločitev sprejema okvirnega zakona na avgust si nekateri razlagajo kot poskus vlade, da pridobi na času, nekateri pa se tudi bojijo, da bi vlada skušala z omejevalnimi določili na vse možne načine ovirati ustanovitev novih strank. Na formalno ustanovitev strank na Madžarskem bo torej potrebno še nekaj časa počakati. Toda zaradi tega bo včerajšnje zasedanje madžarskega parlamenta kljub temu odšlo v zgodovino kot tisto, ki je kot prvo v eni od držav realnega socializma sprejelo najbolj korenit program perestrojke in enopartijski sistem v bistvu zamenjalo z večstrankarskim političnim sistemom.

Neapeljski delavci vse odločnejše branijo železarno v Bagnoliju

NEAPELJ — Več kot deset tisoč delavcev, študentov in brezposelnih se je včeraj ponovno zgrnilo na ulice v znak protesta proti načrtovanemu zaprtju železarne v Bagnoliju. Solidarnost pa je bilo čutiti povsod po mestu; trgovci so spustili navojnice ob prehodu sprevoda, na čelu le-tega pa so se tokrat zbrali predstavniki javnih uprav in župan Lezzi. Delavski protest je potekal omikano, tako da ni prišlo niti do najmanjšega incidenta.

V svojem govoru je član vsedržavnega tajništva CGIL Del Turco poudaril, da neapeljski delavci ne protestirajo samo proti zaprtju železarne, temveč zahtevajo prožnejšo in ustrežnejšo industrijsko politiko za ves italijanski jug. »S svojo prisotnostjo so delavci dokazali, da ohranja sindikat veliko reprezentančnost, nad čemer se mora vlada zamisliti,« je povzel Del Turco in poudaril, da je podatek o neekonomičnosti obrata v Bagnoliju neresničen. »Železarna bi postala neekonomična šele ko bi zaprl njen najpomembnejši oddelek, to pa bomo na vsak način preprečili,« je še podčrtal sindikalist. Neapeljski župan Lezzi pa je v izjavi za tisk napovedal, da bo krajevne upravitelje in sindikaliste v prihodnjih dneh sprejelo predsedstvo vlade.

Pred marčnimi volitvami negotovost na Koroškem

CELOVEC — Negotovost o tem, kako bodo koroški Slovenci nastopili na deželnih volitvah 12. marca vzlic časovni stiski je naprej traja. Do delne, a vsekakor pomembne odločitve je predvidoma prišlo že sinoči na zboru Koroške enotne liste (KEL), ki je pod tem imenom nastopila na zadnjih treh deželnih volitvah. Zasedanje za zaprtimi vrati ob koncu redakcije je še trajalo.

KEL je na zadnjih deželnih volitvah 1984. leta nastopila skupaj z Alternativno listo (zelenimi), na taisti listi pa je bil kasneje na državno zborovskih volitvah za poslanca izvoljen predsednik KEL Karel Smolle.

Zlasti še od konca minulega leta potekajo na Koroškem sorazmerno številni pogovori in delni dogovori med koroškimi Slovenci (razdeljenimi na več organizacij in skupin) in stranko zelenih ter več drugimi alternativnimi skupinami. V skupno opozicijsko volilno fronto proti trem v deželnem parlamentu tradicionalno zastopanim strankam (socialistom, ljudski in svobodnjaški stranki) so povabili tudi koroški del KP Avstrije. Ta je 4. januarja vljudno, vendar nedvoumno zavrnila ponudbo, ker bo nastopila s samostojno listo.

Pred včerajšnjim zborom zaupnikov KEL pa so za petek, sklicali v Celovcu zborovanje »platforme za drugačno Koroško«, na katerem naj bi sklepali o nastopu na deželni volitvah. Platforma je nastala predvsem iz krogov nad-

strankarskega komiteja za obrambo dvojezične šole in Zveze slovenskih organizacij pa dvojezične revije »Kladivo«. V zvezi z obema zborovanjema je v zadnji številki Slovenskega Vestnika tajnik ZSO dr. Marjan Sturm zapisal, da platforma pričakuje in zahteva od KEL, naj se nedvoumno opredeli, ali je proti ločevanju v šolstvu po jezikovnih merilih ali pa je proti: »V tem primeru se bo morala izreči tudi o svojem predsedniku,« se pravi Karlu Smolletu, ki je v parlamentu glasoval za ločevalni zakon. Če se zaupniki KEL ne bodo izrekli v tem smislu, do skupnega nastopa na volitvah ne bo prišlo, poudarja dr. Sturm.

Vtem ko v času poročanja izid zborovanja KEL še ni znan, prav tako še ni docela znano dokončno stališče vodstva koroških zelenih, saj gre, kot vedo povedati nekateri kolikor toliko poučeni, na eni strani za Slovincem naklonjeno strujo, pa tudi za dilemo, ali na volitvah nastopiti skupno s pretežno desničarskimi Združenimi zelenimi ali ne.

Skratka, na Koroškem se je volilna kampanja že začela, položaj v opozicijskem taboru, vstevši s koroškimi Slovenci, pa je še zmerom negotov in ne do kraja pregleden. To pa je seveda še dodatni handicap spričo dejstva, da so spričo določil volilnega zakona vrata manjšim strankam in volilnim listam v deželni parlament že tako precej priprta.

JOŽE ŠIRCELJ

Obsodba Italije glede kršenja določil ES o vodi še negotova

RIM, BRUSELJ — Sklepe, ki jih je italijanska vlada v torek sprejela v zvezi z onesnaženostjo pitne vode, bo minister za odnose z Evropsko skupnostjo Antonio La Pergola sporočil posebnim komisijam dvanaajstere 16. januarja. V bistvu se je italijanska vlada prilagodila določilom dvanaajstere in izdelala potrebne instrumente, da bi normativ o pitni vodi dejansko tudi spoštovali. Ministri, ki so tudi posredno odgovorni za naravovarstvena vprašanja, so bili enotni glede tega, da ne gre več podaljšati veljavnost odloka, po katerem je bila dovoljena uporaba vode, ne glede na njeno onesnaženost z atracinom, kar je omogočilo kršenje evropskih predpisov.

Zaenkrat pa so politiki v Rimu, predvsem pa italijanski komisar pri ES Ripa Di Meana, kateri je še posebej zadolžen za vprašanja zaščite okolja, izredno previdni in čakajo na uradna stališča evropske komisije. Ripa Di Meana pa je pred kratkim ob-

prevzemu te dolžnosti nedvoumno dejal, da v Italiji morajo spoštovati obstoječo zakonodajo. Nobenega dvoma pa več ni, da bo dvanaajstercja sprejela resolucijo, v kateri bodo obsodili italijansko kršitev točnih določil iz leta 1985 o tem vprašanju.

Resnici na ljubo pa je treba povedati, da je Italija vsekakor v dobro družbi med tistimi članicami dvanaajstercje, ki ne ravna v skladu z določili ES. Podoben postopek so namreč že pričeli proti Veliki Britaniji in Zahodni Nemčiji, Belgija in Francija pa imata celo negativno prednost in sta tik pred prijavo pred vrhovnim sodiščem.

Italijanski naravovarstveniki pa so izbojevali svojo prvo bitko. Na včerajšnji seji načelnikov svetovalskih skupin so namreč sklenili, da bodo o vprašanju pitne vode razpravljali v poslanski zbornici v torek. Politični zastopniki zelenih so predstavili resolucijo, ki ponuja rešitve temu izredno občutenemu vprašanju.

Sprejet seznam kandidatov za člana predsedstva SFRJ

LJUBLJANA — Predsedstvo Socialistične zveze Slovenije je na svoji včerajšnji seji sestavilo uradni seznam kandidatov za izvolitev v zvezno predsedstvo. Tokrat je na vrsti Slovenija in njen predstavnik bo eno leto predsednik predsedstva SFRJ, kar bo še posebej pomembno, ker bo takrat kot državni poglavar gostitelj konference neuvršenih. Za seznam kandidatov je veljalo precejšnje zanimanje. Na občinskih konferencah SZDL so zbrali kar 73 kandidatov, največ glasov je prejel Milan Kučan, ki pa na kandidaturu ni pristal. Na sedanjih kandidatni listi so naslednji: Marko Bulc, dr. Janez Jerovšek, dr. Tomaž Kalin, Gojko Stanič, Dušan Šinigoj in Vinko Vasle.

Med temi kandidati je treba izbrati člana zveznega predsedstva, za kar velja po ustavi zapleten postopek: ponovne kandidature v občinskih konferencah SZDL, vse do končne odobritve slovenske skupščine in potrditve zvezne skupščine. Vsi ti postopki pa

so posredni, občani in vrsta organizacij, še zlasti mladinska, pa zahtevajo neposredne in tajne volitve. Vsi razpravljavci so se načelno strinjali s to zahtevo in so tudi sklenili, da je treba v slovenski skupščini takoj sprožiti postopek, da bo tak neposredni in tajni način izvolitve v prihodnosti možen.

Odločili pa so se, da ne bodo kršili ustave, niti je na širši način razlagali, ampak bodo izvedli v okviru SZDL nekeke primarne tajne volitve in se na ta način skušali čim bolj približati zastavljenemu cilju.

Tudi ta razprava in sprejeta stališča so v skladu z nadaljnjim procesom demokratizacije slovenske družbe, seveda pa je v ospredju vprašanje skupščine in izvolitve republiških poslancev, kar sodi v okvir razprav o novi slovenski ustavi.

Predsedstvo SZDL se je tudi odločilo, da podpre hrvaškega predstavnika Anteja Markovića za mandatarja za sestavo zvezne vlade. (b. s.)

■ **BEOGRAD** — Za slovenskimi in hrvaškimi so se začeli organizirati tudi srbski kmetje, ki želijo samostojno kmečko organizacijo. Zamisel je sprožil neki kmet iz Uba Budislav Božić, ki je predlagal ustanovitev Srbske kmečke zveze, ki bi vključevala tudi kmete iz Vojvodine in Kosova.

Srbski kmetje, tako kot tisti iz Slovenije in Hrvaške, menijo, da bi jim ustanovitev takšnega združenja omogočilo boljše obrambo svojih interesov. Še toliko bolj, ker kmetje v Jugoslaviji posedujejo 83 odstotkov obdelovalne zemlje.

Zapleti v Sarajevu po zaplembi Valterja

SARAJEVO — Kljub temu da je višje sodišče trajno prepovedalo razširjanje časopisa sarajevskih študentov Valter, je več kot 5 tisoč izvodov prišlo med bralce. Preostalih več kot 20 tisoč izvodov zaplenjene noveletne številke pa čaka na odločitev vrhovnega sodišča Bosne in Hercegovine, na katerega Bosna se pritožila tako izdajatelj (sarajevska univerzitetna mladinska organizacija) kot uredništvo.

Po prepovedi noveletne številke časopisa je predsedstvo univerzitetne mladinske organizacije suspendiralo odgovornega urednika Valterja Enverja Čauševića, na njegovo mesto pa je začasno postavilo dosedanjega urednika za notranjo politiko Nevena Andjelica, tako da naslednja številka nastaja nemoteno. Medtem pa teče spor uredništva z izdajateljem, kaj-

ti novinarji in uredniki časopisa zahtevajo, naj se stari odgovorni urednik vrne na svojo dolžnost.

Valter je prvi prepovedani časopis v Bosni in Hercegovini v zadnjih dvajsetih letih. Prej provokativna številka enostavno ne bi bila niti natisnjena. Po vsem političnem vrenju, ki je lani z bosanskohercegovega državnega in partijskega vrha odneslo nekaj glavnih trdovokov, pa prav ta republika stopa vse bolj v zanimanje demokratične jugoslovanske javnosti. Na univerzi so po vzoru ljubljanskega ustanovili svoj Odbor za varstvo človekovih pravic, pri uličnih prodajalcih Valterja naj bi bilo mogoče v kratkem kupiti tudi ljubljansko Mladino, uredništvo katere naj bi na povabilo iz Sarajeva tam v prihodnjih dneh organiziralo Mladini-dneve.

D. V.

Na prizivnem procesu o Petovljah

Odvetnik hotel prepovedati novinarjem vstop na sodišče

Branilec polkovnika Chirica meni, da je pisanje novinarjev apriorno nasprotno obtožencem

BENETKE — Novinarjem ne bi smeli dovoliti vstopa v sodno dvorano, češ da je njihovo pisanje apriorno nasprotno nekaterim obtožencem. To čudno zahtevo je sodnikom postavil na včerajšnji razpravi pred prizivnim sodiščem v Benetkah odvetnik Domenico Carponi-Schittar, branilec polkovnika karabinjerjev Antonina Chirica. Ta je na prvem procesu leta 1987 bil obsojen na dolgoletno zaporno kazen. Kot drugi obtoženci, je tudi Chirico vložil priziv. Odvetnik Carponi-Schittar je že na prvi ponedeljkovi seji pred prizivnim sodiščem vzbudil veliko zanimanja, ker je prijavil sodniku beneškega preiskovalnega sodnika Feliceja Cassona, ki je pred tednom dni vložil zajetno obtožnico proti nekaterim sodnikom in policijskim funkcionarjem, vedno v zvezi s petoveljsko afero. S tem je dejansko odprl nov proces o atentatu v Petovljah. Odvetnik je sodnika obtožil, da hoče, s tako tempirano obtožnico, vplivati na potek sedanjega prizivnega procesa. Ne smemo pozabiti, da je med na novo obtoženimi tudi javni tožilec na sedanjem procesu dr. Stefano Dragone. Dočim so ponedeljkovo sodno prijavo odvetnika Carponi-Schittarja poslali na pristojno sodišče v Trento, so sodniki včeraj kaj kmalu zavrnili zahtevo is-

tega odvetnika, ki je hotel novinarjem prepovedati vstop v sodno dvorano.

Včeraj uvodoma je javni tožilec dr. Stefano Dragone povedal, da se je posvetoval s šefom beneškega sodišča Antoniom Buccarello ter mu ponudil svoj odstop. O tem je bil v torek posvet med različnimi sodniki. Vsebina posveta ni znana. Buccarello pa ni še znana vsebina Cassonove obtožnice. Zaradi tega si je vzel nekaj časa, da o vsem razmisli. Dragone bo še vnaprej ostal na sedanjem prizivnem procesu v vlogi javnega tožilca.

Stranski sodnik Giacomo Sarteja je včeraj pričel brati vsebino prizivov ter poročilo, ki jim je priloženo. S tem bo nadaljeval tudi danes. Morda pa bomo v ponedeljek, ko bo na vrsti četrto zasedanje prizivnega sodišča, izvedeli ali bo tožilec Dragone ostal na svojem mestu v tem procesu.

Stvari se še bolj zapletajo. Petoveljski atentat ne daje spati italijanskemu sodstvu ter organom javnega reda. Naša javnost, še zlasti goriška, ki je tedaj bila najbolj prizadeta, pa bi želela enkrat za vselej vedeti kako so se takrat stvari dejansko odvijale. Pa čeprav je marsikateri spomin že zbledel po sedemnajstih letih. (mw)

Normalno delo v furlanskih tovarnah

VIDEM — S polno paro se je v ponedeljek obnovilo delo v vseh furlanskih tovarnah. V nekaterih primerih so te bile zaprte, saj so bili delavci ter tehniki na dvotedenskem dopustu. V večjih tovarnah pa je delo potekalo normalno, drugod pa so dvotedenske počitnice izkoristili, da so očistili stroje in druge naprave.

Požar v Vidmu

VIDEM — V Vidmu imajo v tem času precej dela z obnovo stare stavbe na Trgu Marconi, kjer je nastanjen stara mestna knjižnica. V njej je vedno veliko obiskovalcev, v glavnem študentov. Občina je zaradi tega pričela preurejati sosedno stavbo. Tu bo pridobila veliko novega prostora. Včeraj zjutraj je v stavbi knjižnice pričela preurejati sosedno stavbo. Tu bo pridobila veliko novega prostora. Včeraj zjutraj je v stavbi knjižnice pričela preurejati sosedno stavbo. Tu bo pridobila veliko novega prostora.

Soočili so se s podobnimi problemi

Podobni prijemi v turizmu med Piranom in Crikvenico

PORTOROŽ — V piranski občini je bila na obisku številna delegacija občine Crikvenica. Sestali so se na pobudo občinskega komiteja ZK iz Crikvenice, kjer so se odločili, da se seznanijo z dosežki ene od slovenskih občin. V obeh delegacijah so bili poleg predsednikov občinskih skupščin in izvršnih svetov tudi predsedniki vseh družbenopolitičnih organizacij, predstavniki vseh večjih gospodarskih in družbenih organizacij.

Že takoj na začetku sta predsednika piranske občine Tatjana Kosovel in predsednik občine Crikvenica Branko Blažević ugotovila, da imata občini veliko skupnega. Gre za dve manjši občini - piranska ima nekaj čez 16 tisoč, crikveniška pa nekaj čez 18 tisoč prebivalcev, v obeh občinah je približno sedem tisoč zaposlenih, v piranski občini ustvarijo slabo polovico, v crikveniški pa kar 60 odstotkov občinskega družbenega proizvoda s turizmom. Zanimalo jih je, kako eni ali drugi urejajo posamezna vprašanja, s kakšnimi izkušnjami skrbijo za razvoj občine in želeli na ta način drug drugemu pomagati. Predstavniki crikveniške občine so se za obisk v piranski občini odločili predvsem, da bi zvedeli kaj več o nekaterih novih podjetniških potezah portoroškega turizma, o razvoju drobne obrti in o izkušnjah pri dograjevanju komunalne infrastrukture.

V crikveniški občini (ki je po površini bistveno večja od piranske) imajo

43 tisoč turističnih ležišč, od tega več kot polovico (22 tisoč) v zasebnih sobah. To dejavnost spodbujajo s sorazmerno nizkimi davki (le 5 odstotkov od celotnega prihodka), ker se zavedajo, da lahko le na ta način skrbijo za hitrejši razvoj turizma v občini. Sicer pa imajo v občini 105 počitniških domov (30 iz Slovenije), lani so ustvarili 3,2 milijona turističnih prenočitev in samo s turistično takso zbrali več kot 5 milijard dinarjev, seveda je njihova turistična taksa višja kot piranska, saj znaša za tujega turista 2,5 nemške marke (v piranski občini doslej 1,5 nemške marke). V crikveniški občini bi prav radi zgradili marino (te na svoji 37 kilometrov dolgi obali še nimajo), zanimalo pa jih je tudi, kako bi zgradili igralnico in kakšna naj bi bila. Za oboje jim je lahko direktor portoroške igralnice Anton Spinelli naštel vrsto nasvetov in predlogov.

Predstavnike družbenopolitičnih organizacij crikveniške občine je zanimalo politično dogajanje v Sloveniji nasploh, vendar so tudi sami povedali za vrsto novosti, ki so jih uspeli doslej uspešno uveljaviti v svojem političnem življenju. Na primer, da imajo že nekaj časa pri volitvah zmeraj po več kandidatov.

Po delovnih razgovorih so si ogledali, kako poteka prenova mesta Piran, portoroško marino in hotelsko naselje Bernardin ter povabili predstavnike piranske občine v Crikvenico.

BORIS ŠULIGOJ

Dokaj čuden podatek iz »nore« zime

Portorož je čez dan najbolj mrzel kraj v Sloveniji

PORTOROŽ — Portorož je nekaj zadnjih dni čez dan (ponoči ne) najbolj mrzel kraj v Sloveniji. Že ta podatek pove vse o letošnji »nori« zimi in o tem, kako je z vremenom lahko vse relativno. Sicer pa gre še za vrsto drugih nenavadnih pojavov. Lanska jesen in zdaj zima sta ob morju bolj suhi, kot je bilo poletje. Vse zimske dni (izjema je le nekaj dni v začetku januarja) je ob morju prav neprijetno megleno. Burje ni bilo. Česa takega pred 20 in več leti ob morju skorajda niso poznali.

Mar res? Kar dva vremenoslovca, s katerima smo se pogovarjali, sta zatrdila, da imajo ljudje zelo slab spomin za vreme. Včasih je bilo menda drugače, ko so se spominjali za vsa leta nazaj, kako je bilo na tega ali onega svetnika, zdaj pa menda kmalu pozabijo, kakšno je bilo vreme pred tremi ali štirimi leti... No, da je bilo v Portorožu zmeraj kakih deset stopinj topleje, kot v notranjosti in da v preteklosti ob morju niso poznali megle, sta značilnosti, zapisani skoraj v vsaki kroniki, ki tako ali drugače razlaga vremenske (turistične ali kmetijske) prednosti krajev ob morju pred tistimi iz notranjosti.

Dejstvo je, da je bila zadnje dni čez dan najvišja temperatura zraka, ki so jo izmerili na hidrometeorološki postaji na Belem križu opoldan med dvema in štirimi stopinjami Celzija, da je bilo istočasno v Novem mestu, Planici in Ljubljani vsaj nekaj stopinj več. Res je bilo v notranjosti ponoči hladneje, kot ob morju, kjer je bila ponoči najnižja temperatura zraka eno stopinjo nad ničlo (merjeno na višini 220 centimetrov). Dodatna zanimivost, ki nam jo je povedal Darnj Pirjevec, ki že 18 let dela na tukajšnji metereološki postaji, pa je, da je temperatura pri

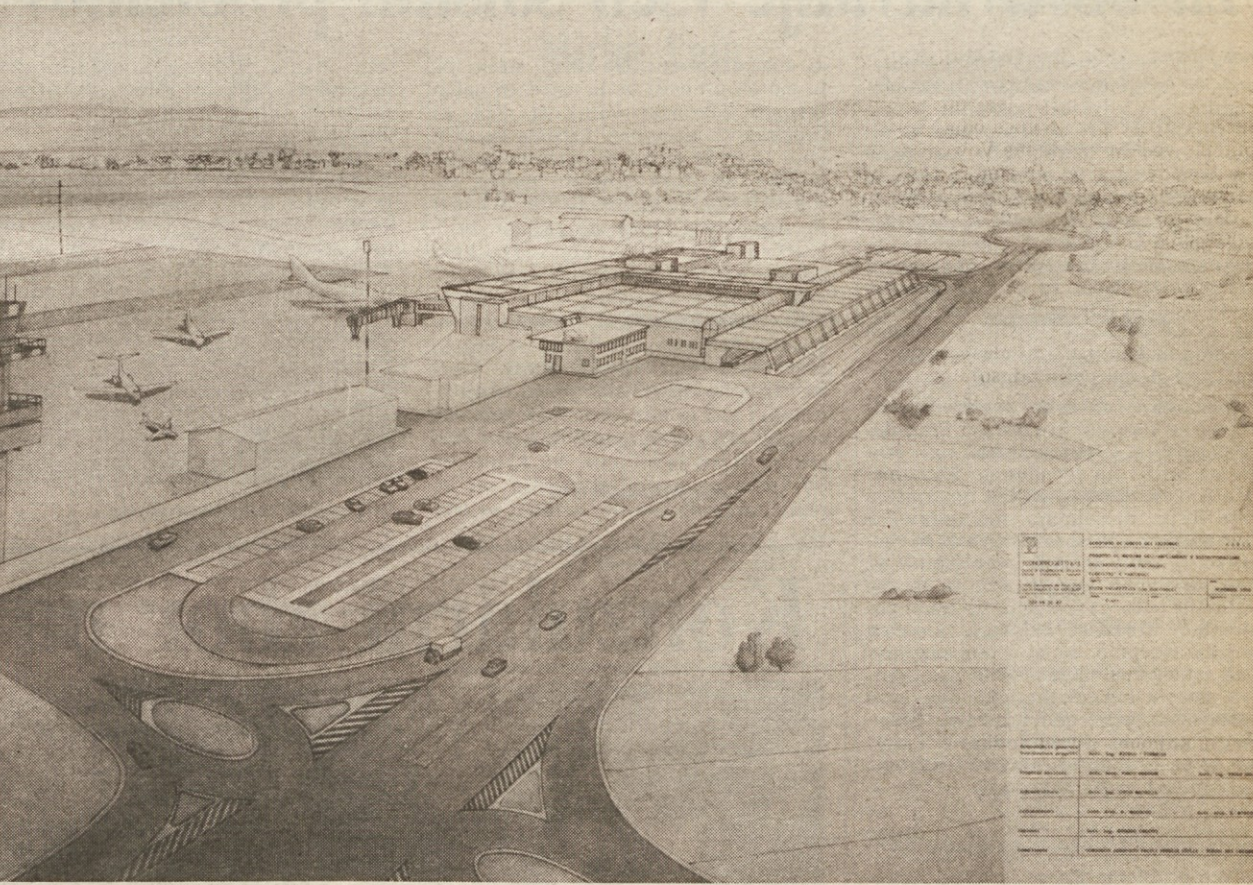
tlih, merjena pet centimetrov nad tlemi, precej nižja — za kakih sedem stopinj, kar pomeni, da je bilo minule noči na Obali pri tleh do 5,5 stopinj pod ničlo. In vse to navkljub razmeroma toplemu morju, ki ima te dni 8,5 do 9 stopinj Celzija. Kljub tej temperaturi morju ne uspe bolj ogreti ozračja okoli sobe.

Andrej Velkavrh s Hidrometeorološkega zavoda Slovenije nam je razložil, da prav zaradi toplega morja in hladnega zraka prihaja do megle, ki se dviga z morja in da to preprečuje soncu ogrevanje. Zrak je torej nasičen z vlado. K megli pa gotovo pripomore tudi bolj onesnažen zrak (prašni delci, kapljice, kislin...), vse kar vleče vodno »paro« nase, pospešuje kondenzacijo in pojav megle.

Hkrati je vreme v Evropi izredno ustaljeno. »Gre za izrazito leto, ko je vremenskih sprememb zelo malo. Od novembra je vremenska slika takorekoč nespremenjena, pritisk visok. Zaradi stabilnega ozračja pa je tudi več megle in seveda manj burje,« razlaga Andrej Velkavrh. Vendar zaradi tega pojava še ni mogoče sklepati na kakšne globalne spremembe v klimi, kajti, če vzamemo za primerjavo že lansko zimo, je bilo vreme popolnoma nasprotno letošnjemu. Fronte so si sledile druga drugi, kroženje zraka je bilo veliko bolj izrazito. To kroženje zraka, ki na videz hladi ozračje, pa prispeva tudi k temu, da se zrak ogreje. Ko namreč burja spiha oblake in meglice, sonce lahko bolje ogreje zemljo. Tudi v notranjosti to kroženje zraka pravzaprav »odnaša« hladen zrak, ki se zadržuje v kotlinah.

Edina novost, ki vpliva na globalne — korenitejše vremenske spremembe, je večja onesnaženost zraka v zadnjih letih. B. Š.

Maketa letališke stavbe v Ronkah

RONKE — Čez nekaj mesecev bodo v Ronkah pričeli z deli za prenovu in povečanje letališke zgradbe. V začetku lanskega decembra so namreč na pristojnem ministrstvu v Rimu odobrili načrt za povečanje zgradbe in tudi finansiranje zanj. Rimska vlada bo v ta namen dala 17 milijard lir.

V načrtu je predvideno, da bodo povečali kapaciteto letališke zgradbe za potnike. Predvideno je, da bo še enkrat toliko prostora kot ga je na ronškem letališču

sedaj. V Ronkah predvidevajo, da bodo dela oddali že v februarju in da bodo na pomlad pričeli z gradnjo. Dela na novi zgradbi naj bi bila končana do poletja 1990, ko bodo v Vidmu nekatere tekme svetovnega nogometnega prvenstva. Sedemnajst milijard pa bo zadoščalo le za gradbena dela (podvojili bodo tudi parkirišče za avtomobile, da bo lahko sprejelo 500 vozil). Denar za notranjo opremo stavbe pa bi morala iz svojih skladov dati deželna uprava.

Izolski ribiči na južnem Jadranu

IZOLA — Proti južnemu Jadranu bosta v naslednjih dneh iz Izole odpuli ribiški barki Delamarisa Droga 1 in Droga 2, ki so ju preuredili in opremili za ribolov na bele ribe (doslej je ta par ladij z lebdčo povlečno mrežo lovil samo drobno plavo ribo). S tem v Delamarisu uresničujejo zastavljeni koncept preusmeritve ribolova na kakovostnejšo in dražjo belo ribo, za katerega so se opredelili v sanacijskem programu. Poleg Drog namreč v južnem Jadranu že od lanskega poletja ribarita tudi ribiški barki Neptun 1 in Neptun 2.

Kot je povedal Vlado Lukežič, je preusmeritev ulova že dala prve rezultate, čeprav bi z boljšo organizacijo ribolova že s poskusnim ribarjenjem Neptun 1 in Neptun 2 lahko nalovila več rib, kar so dokazali z decembrskim ribarjenjem Droge 1 in Droge 2 v južnem Jadranu. Poleg tega se je za uspešnega izkazal letošnji preiskus lova na tune, za katerega so preuredili in opremili ribiški barki Intermaris 1 in Intermaris 2, ki sta navkljub težavam na pogonskih motorjih v kratkem času nalovili približno 90 ton tun. Čeprav so izolski ribiči nalovili manj rib, kot so predvideli z lanskim načrtom ulova (namesto 6.600 ton so jih nalovili približno 5.500), pa je ribiški tozd, ki se je oktobra priključil k Delamarisu, zaradi boljše strukture ulova in povečane prodaje svežih rib, dosegel boljše poslovne rezultate in bi poslovno leto zagotovo zaključil pozitivno, česar jim ni uspelo vrsto let nazaj, ko je bila ribiška dejavnost največji izgubar v izolski občini.

»Manjši ulov smo lani dosegli iz dveh razlogov: prvi je, da smo za globinsko kočarjenje in lov na tune preuredili dva para ladij, ki sta lovila drobno plavo ribo, v prvem polletju pa smo zaradi zamrznjenih cen ribjih konzerv ulov omejevali. V letošnjem letu naj bi ribiči nalovili 5.500 ton plavih rib, ki bi zadoščale za prodajo v svežem stanju in predelovalno industrijo, od te količine naj bi nalovili vsaj 250 ton tun, za kar bomo skušali opremiti še eno ladjo. Kolikšen bo ulov belih rib in rakov, je težko napovedovati, čeprav bi za kritje vseh stroškov bil po sedanjih izračunih rentabilen ulov okoli 6 ton na mesec za vsako ladjo, ki bo z globinsko mrežo lovila na južnem Jadranu. Ribolov na oddaljenejših loviščih je seveda dražji, saj moramo poskrbeti za prevoz ulova v Izolo. Odločili smo se, da bomo ta ulov v Izolo vozili s tovornjaki, ki pa bodo morali biti opremljeni z agregati za hlajenje, s pomočjo katerih lahko ohranimo kakovost ribjega mesa. Doslej imata vgrajene agregate dva naša tovornjaka, letos pa jih nameravamo vgraditi še v druge. Poleg tega bomo skušali v dogovoru z DO Neptun iz Komiže na Visu v tem kraju urediti prevzemno bazo, ki bi naše barke oskrbovala tudi z ledom, v njej pa bomo skušali urediti tudi delavnico za manjša popravila,« je povedal Vlado Lukežič.

IZTOK UMER

Castiglioni

obutve

korzo u. saba 2 - tel. 764007
trst

korzo del popolo 9 - tel. 72590
tržič

POPUSTI OB KONCU SEZONE

Pomembna dolžnost za občinske svetovalce

V sredo bodo obnovili glavno skupščino KZE

Občinski svetovalci šestih občin naše pokrajine bodo prihodnjo sredo izvolili novo skupščino Krajevnega zdravstvenega enote, ki bo nato v roku enega meseca izvolila upravni odbor te pomembne ustanove. Člani skupščine, ki ji je doslej predsedoval listar Camber, so lahko le občinski svetovalci, člani upravnega odbora, ki mu predseduje socialist Bevilacqua, pa so lahko tudi strokovnjaki in izvedenci na zdravstvenem področju. Na volitvah bo sodelovalo sedem kandidatnih list in sicer PSI, MSI, SSk, skupna lista PSDI-PRI-PLI, KPI, na kateri so tudi nekateri zeleni, LpT in KD. Skupščina šteje 60 članov, v dosedanji mandatni dobi je LpT imela 15 predstavnikov, KD 12, KPI 14, PSI 8, MSI 5, SSk in PRI po dva, po enega svetovalca pa so imeli socialdemokrati in liberalci.

Skupščina, ki se ponavadi sestaja po potrebi, ima precej omejene pristojnosti, zlasti potem ko je leta 1984 dokončno stopil v veljavo državni zakon, ki določa zelo široke pristojnosti za upravni odbor in posebno za njegovega predsednika. Pred petimi leti so vedno na podlagi tega zakona tudi korenito spremenili način izvolitve novih upraviteljev, tako da volilni postopek močno oskoduje opozicijo, saj je ponavadi upravni odbor odraz koalicijske, ki upravlja tržaško Občino in Pok-

rajino. Do tega leta so bili v izvršilnem telesu KZE zastopani tudi komunisti, v mandatni dobi, ki se pravkar izteka, je bil predsednik, kot že omenjeno, socialist Bevilacqua, demokrati in listarji so imeli po dva zastopnika, Slovenska skupnost in socialdemokrati pa po enega.

Petstrankarska koalicija, ki vodi Občino in Pokrajino, je mesto predsednika upravnega odbora KZE že zdavnaj ponudila melonarjem, ki pa na to ponudbo niso še odgovorili. Za mesta v upravnem odboru se potegujejo vsi koalicijski zavezniki, tako da v novem telesu skoraj gotovo ne bo več mesta za SSk, ki je v tržaških upravah, kot znano, v opoziciji. SSk je v upravnem odboru od vsega začetka, to se pravi skoraj deset let, zastopal Miro Opelt. Novoizvoljena vodilna telesa KZE se bodo morala takoj soočiti z nedavnim odlokom ministra za zdravstvo Donat Cattina, ki krepko klesti državna finančna sredstva za zdravstveni sektor in omejuje število javnih bolnišnic na krajevni ravni. Deželna vlada bo Donat Cattinov načrt vzela v pretres baje prihodnji ponedeljek, ko bo po vsej verjetnosti na predlog pristojnega odbornika Brancatija tudi odobrila nov razvojni plan deželne zdravstvene oskrbe.

Proslavo priredila krajevna sekcija VZPI-ANPI

V Borštu so se z ljubeznijo spomnili žrtev nacifašističnega napada na vas

V torek zvečer - točno na dan 44-letnice - so se v Borštu z lepo proslavo domačini in gostje spomnili na tisti 10. januar 1945, ko so fašisti ob podpori nacističnih vojaških sil obkolili vas, zbrali vaščane, jih mučili, nato odpeljali v zapore, ubili tri hrabre partizanske borce, enega, domačina Danila Petarosa, pa hudo ranili, ga odpeljali najprej v bolnišnico in nato v zapor, od tu pa v tržaško Rižarno, kjer je, prve dni aprila, ugasnilo v krematorijski peči njegovo mlado življenje.

Proslava, ki jo je organizirala sekcija VZPI-ANPI za Boršt-Zabrežec, je obsegala poleg govora še recitacije, nastop učencev osnovne šole in nastop mešanega pevskega zbora Slavec iz Ricmanj, pomnoženega tudi z nekaterimi pevci iz Boršta in Zabrežca.

Pesem "Žrtvam" in enominutni molk v spomin na padle sta začela proslavo, ki so se je kot gostje udeležili med drugimi dolinski župan Švab, konzul SFRJ Pogačnik, tajnik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Košuta, predstav-

nik ZZB iz Kopra Hlaj in pa nekateri svojci padlih partizanskih borcev.

V imenu društva je najprej spregovoril Emil Petaros, ki se je spomnil dogodkov pred 44 leti in nato omenil boj slovenske manjšine za doseg svojih pravic, kot tudi naloge, ki čakajo mlade rodove v čuvanju tega, kar smo si v osvobodilnem boju že priborili, v spoštovanju idealov, za katere je dalo življenje toliko naših ljudi, pa tudi v nadaljevanju kulturnih dejavnosti, ki so za vsako vas še kako potrebne in koristne.

Lep recital, povezan s pesmijo in poezijo, so izvedli učenci domače osnovne šole (na sliki - foto Magajna), ki sta jih pripravili učiteljici Aleksandra Carli in Nevja Olenik, na harmoniko pa jih je spremljala Vlasta Berdon. Sledil je nastop recitatorke Celestine Petaros in Monike Sulli s poezijami, ki jih je zdaj že pokojna domačka Mihaela Maar s tolikšno ljubeznijo posvetila prav dogodku v Borštu in trpljenju vaščanov. Pesem "Mati in kvesturin" so na tokratni proslavi prvič izvedli. Lepo in občuteno prireditev je s pesmijo zaključil zbor Slavec, ki ga vodi Aldo Kumar.

Bivši aktivisti so na proslavi prejeli tudi priznanje, ki jim ga je v imenu Pokrajinskega odbora varnostno-obveščevalne službe OF za Primorsko, izročil Vitko Hlaj, sprejela pa ga je Anica Žerjal. (nl)

KPI predlaga koordinacijsko komisijo za obravnavanje vseh šolskih problemov

Za reševanje številnih hudih problemov, ki tarejo tako italijansko kot slovensko šolo v tržaški pokrajini, je treba ustanoviti široko zasnovano komisijo (v njej bi morala biti zastopana vsa javna telesa, ki odločajo o šoli), ki bi preučila morebitne rešitve in spodbudila izvajanje državnih in deželnih zakonov o šoli. Takega mnenja so komunistični svetovalci v občinskem svetu Ester Pacor in v pokrajinskem svetu Andrea Spaccini ter Ezio Martone, ki so sestavili resolucijo oziroma predlog, o katerem bi morali razpravljati v obeh upravnih telesih.

Resolucijo »o šoli« so predstavili včeraj na tiskovni konferenci na sedežu partije, na kateri so orisali tudi probleme, ki bi jih po mnenju komunističnih svetovalcev morali v najkrajšem času rešiti. »Resolucijo smo sestavili z namenom, da bi sprožili čim širšo razpravo o vseh šolskih problemih,« je dejal Spaccini, »saj bi radi, da se vse politične sile zavzamejo za tako pomemben družbeni dejavnik, kakršen je šola. Nočemo, da bi o tem razpravljali samo v partiji, ali da bi naš predlog ostal v kakem predalu. Zato smo izbrali tudi primeren juridični instrument, kakršen je resolucija, o kateri naj bi se izrekel ves občinski oziroma pokrajinski svet. Zavedamo se, da je treba nekatere probleme, kot je na primer prostorski, rešiti takoj, druge pa lahko rešimo le z načrtovanjem. S šolsko problematiko se je treba vsekar spoprijeti čimprej, sicer nas bo čas prehitel. Komisija, kakršno predlagamo mi, pa bi morale zastopati vsa telesa, ki se ukvarjajo s šolskimi problemi: Občino, Pokrajino, šolsko skrbništvo, šolska okrožja, šolske svete.«

Spaccini je najprej naštel širše in načelne probleme, ki so jih sprožili nekateri novi zakoni in odloki. Po eni strani bi morali namreč začeti izvajati deželni zakon št. 10, po katerem so tudi občine in pokrajine pristojne za šolska vprašanja, zlasti za izdajanje finančnih sredstev za gradbena dela in

za šolsko opremo. Po drugi strani pa bi morali preučiti in na ustrezen način izvajati zakonski odlok št. 323, ki predvideva postopno krčenje šolskih enot in ki bi lahko bil usoden za slovenske šole in za nekatere manjše italijanske šole (nižji srednji šoli Brunner in Addobbati bosta na primer že v kratkem združeni). Po tem zakonskem odloku naj bi nižje srednje šole imele vsaj dvanajst razredov, višje srednje šole pa vsaj 25, na vsaki šoli oziroma v vsakem šolskem okrožju pa bi moralo biti najmanj 50 učnih mest. Tudi uvedba novih učnih programov v osnovni šoli je bila izrednega pomena, vendar v Trstu ni sprožila prave razprave. Prava revolucija, na katero se bo treba primerno pripraviti, pa bo podaljšanje obveznega šolanja za dve

leti. »Samo z dobro koordiniranim uvajanjem zakonov lahko ustvarimo primeren šolski sistem,« je na koncu dejal Spaccini.

Ob vsem tem pa obstaja seveda še cela kopica stvarnih problemov, kot so prostorska stiska, pomanjkanje telovadnic, uporabnost šolskih prostorov tudi izven šolskega urnika, odpravljanje arhitekturnih pregrad za prizadete in vključevanje le-teh v višjo srednjo šolo, težave v zvezi s šolskimi kosili in njihova slaba kvaliteta, in še bi lahko naštevali. Kot je razvidno iz dokumenta, ki so ga sestavili komunistični svetovalci, je šola v tržaški pokrajini res v slabem položaju. Vsega tega pa se dobro zaveda, kdor ima še šoloobvezne otroke ali otroke, ki obiskujejo višje šole. Zato bi bila širša razprava v javnih telesih zares dobrodošla.

Nezadovoljstvo dijakov nad vodenjem Zavoda Zois

Po včerajšnjem zborovanju danes sestanek na Pokrajini

(Foto Magajna)

Kljub torkovemu srečanju s pokrajinskimi upravitelji se val protestov na Trgovskem zavodu Zois še ni polegel. Dijaki so namreč nezadovoljni z vodstvom šole in njegovim odnosom do neučnega in upravnega osebja (zaradi česar naj bi mnogi uslužbenci prosili za premostitev).

O tem problemu so sicer spregovorili tudi na sestanku na Pokrajini, ko so predstavniki te uprave izrazili začudenje nad tako razširjenim nezadovoljstvom nad slabim delovanjem šole. To je bila tudi glavna tema včerajšnjega dijaškega zborovanja. Po zborovanju so se dijaki sestali z ravnateljem, da bi razčistili položaj na šoli. Ravnatelj je pojasnil svoja stališča, na koncu pa je pristal na pobudo dijakov, da se bo z njimi udeležil današnjega sestanka na Pokrajini.

Tudi pokrajinski svetovalec Slovenske skupnosti Zorko Harej se je zavzel za probleme Trgovskega zavoda in je naslovil na pokrajinsko upravo vprašanje glede položaja osebja in o ukrepih Pokrajine.

Konzularni zbor na prefekturi

Tržaški prefekt in vladni komisar Eustachio De Felice je včeraj dopoldne priredil tradicionalni novoletni sprejem za konzularni zbor, ki je akreditiran v Furlaniji-Juljski krajini. V imenu gostov je na sprejemu spregovoril dekan diplomatskega predstavništva v naši deželi, generalni konzul SFRJ Livio Jakomin, ki se je zahvalil za pozornost, ki jo tržaška prefektura posveča stikom in odnosom s konzularnimi predstavništvi, posebno s tistimi iz sosednjih in obmejnih držav. Predstavniki jugoslovanske diplomacije je podčrtal tudi pomen prizadevanj za mir, za sožitje in za sodelovanje med narodi in državami. Prefekt De Felice se je zahvalil za voščila in v kratkem nagovoru poudaril pomen sodelovanja med državami.

Na sliki (foto Magajna) jugoslovanski generalni konzul Jakomin pozdravlja tržaškega prefekta.

OBČINSKO PODJETJE ZA DOBAVO ELEKTRIKE, PLINA IN VODE (ACEGA)

Od začetka kampanje IRC (pobude za predelavo naprav za centralno ogrevanje) je bilo kar **322 naprav** za centralno ogrevanje predelanih na metan.

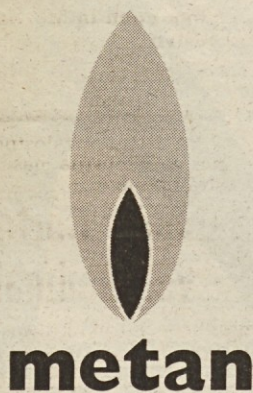
Za te predelave sta podjetji **ACEGA** in **SNAM** dodelili več kot **1.745.000.000** lir prispevkov.

Glede na veliko zanimanje porabnikov, ki so spoznali vse prednosti, ki jih ima metan pri prihranku energije, varnosti in zmanjšanem onesnaževanju, je podjetje ACEGA v dogovoru s podjetjem SNAM podaljšalo rok za dostavo prošenj za predelavo naprav za centralno ogrevanje do

31. MARCA 1989,

kot je bilo v tisku že objavljeno. Po tem datumu podjetje ne bo več dodeljevalo nobenih prispevkov.

Urad za predračune in nadzor **ACEGA** v Ul. Genova 6 nudi pojasnila in dodatne informacije vsem interesentom vsak delavnik od **7.30** do **11.30**.

metan

Poročilo predsednika Antoninija

Uspešen obračun poslovanja zavoda FRIE

Deželni rotacijski sklad za gospodarske pobude (FRIE) je v preteklem letu odobril posojila industrijskim in gospodarskim obratom v Furlaniji-Julijski krajini v višini 193 milijard lir ter tako prispeval svoj pomemben delež pri ekonomskem razvoju deželne stvarnosti. V zadnjih petih letih je FRIE odobril več kot tisoč milijard lir investicij (52 odst. v tržaški in goriški pokrajini, preostala sredstva pa v videmski in pordenonski), istočasno pa je skrbel za polnopravno izvajanje znanega "paketa" za Trst in Gorico.

O delovanju in o načrtih te pomembne deželne finančne ustanove je tekla beseda na včerajšnji tiskovni konferenci predsednika Ennia Antoninija in njegovih najožjih sodelavcev, katere so se udeležili tudi predstavniki bančnih zavodov, ki vzdržujejo redne stike s FRIE. Ustanovo veže posebna pogodba s hranilnicami iz Trsta, Gorice, Vidma in Pordenona ter z bančnim zavodom Mediocredito. »Leto, ki se je komaj končalo,« je podčrtal predsednik Antonini, »je bilo nadvse uspešno, saj je Frie ugodil kar 93 prošnjam za posojila in za prispevke industrijskim in gospodarskim pobudam na deželni ravni.«

Namerava se čimprej vrniti v Trst Moncini danes na pogrebu matere v Montecatiniju

Številni časnikarji in fotografi so včeraj zjutraj na rimskem letališču Fiumicinu pričakali Alessandra Moncini. Letalo iz New Yorka je pristalo ob 9.30. Dva agenta sodne policije so tržaškega podjetnika, ki je bil v ZDA obsojen na leto dni zapora zaradi preprodaje pornografskega materiala, odpeljala v policijski urad in ga tako "rešila" pred vsiljivimi novinarji. Ko je Moncini opravil vse formalnosti, je s svojim odvetnikom in prijateljem Salvatorejem Aleffijem sedel v alfo 75 s tržaško registracijo.

Novinarjem je uspelo, da so po dolgem vztrajanju iz podjetnika in njegovega advokata izvlekli nekaj izjav. »Časopisi v ZDA niso napisali niti vrstice o tem, kar se je pripetilo mojemu klientu,« je skorajda jezno rekel Aleffi. »Česa je bil pravzaprav oboženi Moncini? Obsodili so ga samo zato, ker je v Ameriko poslal nekaj izrezanih fotografij iz pornografskih revij. Italijanski tisk pa ga je spravil ob dobro ime in popolnoma uničil njegov ugled.«

Aleffi je skušal Moncini pripravi na stvarnost, ki ga čaka v Italiji in še posebej v Trstu. »Bodi previden,« ga je opozoril, »ker so v Italiji iz tvojega primera napravili pravo afero. Iz tebe so ustvarili pošast.« Odvetnik tržaškega podjetnika pa ni hotel povedati, zakaj sta pretor Piervalerio Reinotti in

namestnik državnega pravnika Oliviero Drigani odpotovala v ZDA. Moncini je novinarjem rekel le, da še ne ve, kam se bo napotil po svoji vrnitvi v Italijo. Svoje namene je izdal šele kasneje v telefonskem intervjuju s tržaško televizijsko postajo Telequattro.

Tržaški podjetnik bo moral najprej opraviti nadvse žalostno pot. Po vsej verjetnosti bo takoj odšel v Montecatini, kjer bodo danes dopoldne v družinsko grobnico pokopali njegovo mater Fosco Massei, ki je umrla v nedeljo zjutraj v katinarski bolnišnici. Kam bo odšel po pogrebu, pa trenutno ni še povsem gotovo. Sam je povedal, da se bo takoj vrnil v Trst. Tisku je že poprej večkrat izjavil, da se ne boji ničesar, ker da je povsem nedolžen in je bil le žrtev sodne pomote.

Vest o Moncinijevi vrnitvi pa je že včeraj komentiral deželni svetovalec KPI Giannino Padovan, ki je svoj čas sprožil v deželnem svetu vprašanje o solidarnostnih pismih njemu v prid. »Moncini se je lahko vrnil,« je izjavil, »ker je bil deležen nerazumljivo mile kazni, če upoštevamo zločine, ki jih je zakrivil in ki jih je sam odprto priznal. Kljub temu pa gre za plod družbe, v kateri sta mit denarja in pomanjkanje človeške solidarnosti odprla vrata skrajnemu individualizmu, in to tudi na račun najšibkejših.«

Pogreb

Ane Martelanc vd. Stocca

bo danes, 12. t. m., ob 11. uri s pokopališča v Barkovljah.
Trst, 12. januarja 1989
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Mirno nas je zapustil naš dragi

Mirko Luin

Pogreb bo jutri, 13. t. m., ob 14.30 iz kapelice na evangeličanskem pokopališču švicarsko-avguštanske veroizpovedi (ob pokopališču pri Sv. Ani).

Žalostno vest sporočajo: Jarmila, Daria, Boris, Ivo, Martina in Paolo.

Sočustvujeta družini

Kranner in Leanza

Žalovanju svojcev se pridružujejo družine Kafol in družina Cerkvenič.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Trst, 12. januarja 1989

Zapustil nas je

Mirko Luin

Za svojim ustanoviteljem žaluje podjetje TECHNIA z osebjem

Ob smrti dragega Mirka Luina izrekajo prizadeti družini iskreno sožalje

uslužbenci podjetja TECHNIA

Ob izgubi dragega prijatelja Mirka Luina sočustvuje z Jarmilo in Darjo

družina Jankovič

† Sporočamo, da nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Drago Žerjal

Pogreb bo jutri, 13. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalujoci: žena Dora, sinova Fredi in Henrik z družinama ter ostalo sorodstvo

Boljunec, 12. januarja 1989

Žalovanju se pridružujejo Jolanda, Mario in Pavel.

S prizadetimi svojci sočustvuje družina Bals

Ob izgubi dragega očeta Draga Žerjala izrekajo iskreno sožalje uslužbencu Henriku ter družini

upravni svet, nadzorni odbor, direkcija ter kolektiv Tržaške kreditne banke

Ob izgubi očeta Draga Žerjala izrekajo globoko sožalje Frediju, Henriku in vsem svojcem

Nevja in Klavdij, Sonja in Claudio, Fabia in Giuseppe, Geni in Robi, Maura in Edvin, Danica in Miran, Ksenija in Sandy, Marina in Doljan

Zveza slovenskih kulturnih društev izreka globoko sožalje družini Žerjal ob smrti Draga Žerjala, dolgoletnega kulturno-prosvetnega delavca.

Umrl je

Drago Žerjal

naš dolgoletni pevovodja in kulturni delavec.

Odbor, pevci in tamburaši KD France Prešeren ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Boljunec, 12. januarja 1989

Ob smrti Draga Žerjala, ki je povzročila novo vrzel v vrstah kulturnih delavcev, se žalovanju svojcev pridružujeta

KD in MPZ Valentin Vodnik

Ob smrti očeta Draga izrekajo globoko sožalje Henriku in svojem

Edi, Marko, Bruno, Paolo in Tiziana

Sindikalna sekcija CGIL Tržaške kreditne banke sočustvuje s Henrikom ob izgubi očeta Draga.

Ob težki izgubi očeta Draga izreka Henriku iskreno sožalje

ansambel Lords

Ob smrti tov. Draga Žerjala izreka družini in svojem iskreno sožalje

Zveza borcev Boljunec

Ob smrti dragega očeta Draga Žerjala izreka tovarišema Henriku in Frideriku ter svojem iskreno sožalje

sekcija KPI občine Dolina

Ob smrti očeta Draga sočustvujejo s Henrikom

Paolo, Nevio, Edvin, Piero, Mauro in Miro

Ob izgubi dolgoletnega kulturnega delavca Draga Žerjala izreka svojem iskreno sožalje

KD Primorsko - Mačkolje

† Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Ivan Pečenik

Pogreb bo danes, 12. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v boljunsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Cvetka, hči Nevja z možem Renatom, vnuka Egon in Martina ter drugo sorodstvo.

Boljunec, 12. januarja 1989

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga sestra in teta

Jolanda Bortolotti vd. Sedmak

Pogreb bo jutri, 13. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Križ.

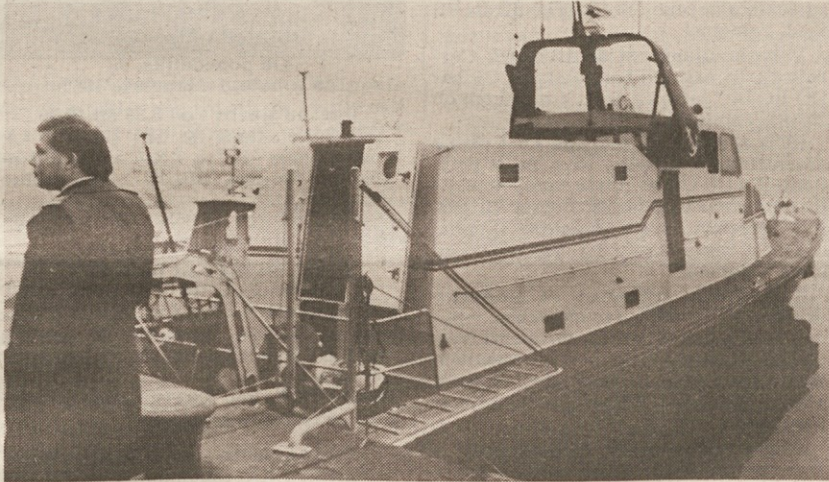
Žalujoci: sestre in brata z družinami, nečaki in ostalo sorodstvo. Križ, 12. januarja 1989

Finančni stražniki zajeli ladjo s 500 tisoč zavojčki cigaret

Finančni stražniki iz Trsta so preteklo noč zaplenili 500 tisoč zavojčkov cigaret, ki bi bile na tržišču vredne milijardo in 300 milijonov lir. Tihotapci so cigarete prevažali na ladji z angleško zastavo. Veliko plovilo, dolgo 22 metrov in z nosilnostjo 72 ton, so v torek zvečer po naključju opazili finančni stražniki iz Gradeža. Ladja "Gamma C" s tihotapskim blagom je ravnokar plula proti pristanišču Buso, ko pa je petčlanska posadka zagledala izvidniški čoln, so mornarji spremenili smer in obrnili kljun barke proti kanalu, v katerega se izlivata reki Aussa in Corno (nekje na meji med pordenonsko in videmsko pokrajino).

Tihotapci so poskusili vse, da bi se izmuznili "nadležnim" preiskovalcem in so skušali celo z ladjo trčiti v njihov izvidniški čoln. Finančni stražniki so se v zadnjem trenutku izognili nevarnosti in so poklicali na pomoč svoje kolege iz Trsta in Lignana, nato pa začeli streljati v zrak, da bi preprečili tihotapce, naj se vdajo. Namesto tega pa je petčlanska posadka s poveljniškom vred skočila v ledeno mrzlo morje in zaplaval proti obali, ki je bila oddaljena le kak kilometer. Zaradi teme in megle preiskovalcem ni uspelo poloviti tihotapske tolpe.

Finančni stražniki so nato stopili na krov tihotapskega plovila s psi, zdresiranimi za odkrivanje mamil. Ko pa so

se spustili v podkrovje, so zagledali veliko zalogo cigaret različnih znamk, predvsem marlboro, multifilter in kim. Preiskovalci so po tem odkritju zaplenili barko in jo odpeljali v tržaško pristanišče. Ladja bo zasidrana ob pomolu Fratelli Bandiera do zaključka preiskav.

V kabinah posadke so preiskovalci našli vse osebne dokumente kapitana in mornarjev (vsi so, kot kaže, italijanski državljani) ter vrsto drugih pomembnih podatkov. Dokler ne bo pri-

šlo do procesa, bo ladja "Gamma C" ostala v rokah tržaškega poveljstva finančnih stražnikov. Če bo lastnik barke lahko dokazal, da ni bil seznanjen z ilegalno dejavnostjo posadke, mu bo sodišče ladjo vrnilo, v nasprotnem primeru pa bo lastnica tihotapskega angleškega plovila postala italijanska država.

Na sliki (foto Magajna) zaplenjena angleška barka je sedaj zasidrana ob pomolu Fratelli Bandiera.

Drago Žerjal

V Bregu in po vsej dolinski občini je boleče odjeknila vest, da je po kratki bolezni umrl Drago Žerjal, pevovodja in glasbenik ter vsestranska duša zborovske in glasbene dejavnosti v Boljuncu. Pokojni se je rodil 4. januarja 1920 v Borštu, ko mu je bilo 12 let pa se je s starši preselil v Boljunec. Dokončal je učiteljske v Trstu, vmes pa je pomagal v domači trgovini. Vojna ga je pobrala v "posebni bataljon", po razpadu Italije pa se je priključil partizanom. Pot ga je najprej zanesla v Suho krajino, nato so mu neke priskrbeli harmoniko in začel je učiti borce partizanskih pesmi. To mu je odprlo vrata do pevovodskega tečaja v Gradcu, ki ga je priredil skladatelj Marjan Kozina, zatem pa je vodil zbor 7. korpusa, s katerim je imel čast, da je nastopil na Radiu Ljubljana na sam dan osvoboditve.

Po vojni se je Drago Žerjal vrnil v Boljunec in leta 1946 prevzel taktirko domačega pevskega zbora. Leta 1953 je ustanovil glasbeno in instrumentalno skupino, ki je delovala tja do leta 1960, tri leta kasneje pa se je pridružil pobudi za ustanovitev orkestra Miramar. Bil je med pobudniki in do zadnjega dirigent tamburaške skupine KD France Prešeren iz Boljunca, leta 1966 je bil tudi eden glavnih akterjev oživitve boljunskega zbora, ki ga je dolga leta vodil in hkrati spodbujal njegovo kvaliteto. Ob zborovski in glasbeni dejavnosti je gojil tudi ljubezen do kulture in do krajevnega prosvetnega življenja, saj je bil dolgo časa tudi odbornik in vsestranski organizator vaškega PD F. Prešeren.

Bil je med pobudniki zelo uspešnih festivalov tržaške popevke, na katerih se je izkazal kot izvajalec in tudi kot skladatelj, zvest tradiciji priljubljenih mentorjev Frana Venturinija in Ubalda Vrabca, pri katerem se je na Glasbeni matici dve leti učil harmonije. S posebnim zadoščenjem se mu je spomin vračal v leto 1947, ko sta mu prav Venturini in Vrabec kot takrat najmlajšemu pevovodji zaupala dirigiranje pesmi "Heja ho" z združenimi zbori Primorske, ko je na stadionu odjeknila partizanska pesem iz več kot dva tisoč grl. Nekaj časa je tudi vodil petje na nekaterih naših šolah.

Drago Žerjal je bil zelo cenjen tudi kot trgovec, v lepem spominu pa bo ostal predvsem kot prosvetni delavec in zborovodja, saj je glasbi in zborovstvu posvetil dejansko vse svoje življenje. V vseh, ki so ga poznali in cenili, pušča njegov odhod veliko praznino.

Jutri v središču mesta demonstracija prevoznikov

Problematika odlagališč trdnih odpadkov je v tržaški občini že dalj časa na dnevnem redu. Mnogi prevozniki so morali za daljše obdobje prekiniti svoje delo, in to predvsem zaradi tega, ker občinska uprava ni pravočasno sprožila vseh potrebnih ukrepov, da bi usposobila primerna odlagališča. Zaradi tega so združenja obrtnikov (Slovensko deželno gospodarsko združenje, Associazione artigiani in CNA) oklicala za jutri, 13. t. m., javno protestno manifestacijo prevoznikov. Zbirališče je na parkirišču pred Tovarno velikih motorjev ob 7.30. Prevozniki bodo s svojimi kamioni v koloni krenili proti središču mesta in po Ul. Carducci do postaje; prevozniki bodo nabrežje in se ustavili pred zelenjavnim trgom na debelo, kjer bo osrednja manifestacija.

SDGZ vabi vse svoje člane, da se polnoštevilno udeležijo manifestacije. (OK)

Občina namerava sprejeti v službo nove smetarje

O sklepu občinskega odbora, da bi odvažanje smeti poverili zasebnikom, ki je tako razburil sindikalne kroge, je bil govor tudi na včerajšnjem srečanju na županstvu med sindikalno delegacijo CGIL, CISL in UIL ter županom Ricchetijem, podžupanom Seghenjem in odbornikom D'Amorejem in Bosidom. Na sestanku so spregovorili o vseh občinskih službah, občinski upravitelji pa so zagotovili, da je oddaja del zasebnikom samo začasna in da z njo nameravajo samorešiti sedanjo skrajno situacijo. Župan in odborniki so zagotovili, da bodo v dogovoru s sindikati skušali rešiti problem smetarske službe in da bo uprava v prihodnosti sprejela v službonove smetarje ter skušala zadovoljiti zahteve smetarjev (zlasti šoferjev smetarskih vozil), ki so že v službi. O predlogu sindikatov, da bi ustanovili občinsko podjetje, pa se občinski predstavniki niso izrekli, pač pa so zagotovili, da bodo preučili vse možne rešitve za optimalno upravljanje javnih služb.

Božični koncert v Boljuncu

Postala je že tradicija, da prvo soboto po novem letu člani Mladinskega doma v Boljuncu priredijo v vaški cerkvi koncert božičnih pesmi. Tokrat so nastopili trije zbori, in sicer domači cerkveni zbor, ki ga vodi Imelda Štor, cerkveni pevski zbor s Kolonkovca pod vodstvom Dalke Šturman in cerkveni moški zbor od Novega sv. Antona, ki ga vodi Edi Race. Prof. Vinko Beličič je številnim prisotnim podal nekaj misli o božičnem prazniku. Ob tej priložnosti je bilo, kot vsako leto, nagrajevanje 12. ex tempore na božično tematiko, ki ga organizira boljunski Mladinski dom in ki se ga je udeležilo kar 48 otrok slovenske in italijanske narodnosti, ki živijo v Boljuncu. Ex tempore je bil razdeljen v štiri kategorije in ocenjevalna komisija ni imela lahkega dela. Predsednik doma Silvester Metlika je podelil nagrade ter vsi udeleženci ex tempore so prejeli spominsko medaljo. Samuela Bandi in Denis Salvi sta ob vsaki točki napovedovala spored. Lepemu in dobro izvedenemu programu je sledilo prijateljsko srečanje med nastopajočimi. (mm)

Na sliki (foto Magajna) nagrajenci slikarskega ex tempore.

Intenzivne vaje barkovljanskega mešanega zbora Milan Pertot

Mešani pevski zbor Milan Pertot je še nekoliko popraznično razpoloženje izkoristil za intenzivne pevske vaje v hotelu Svoboda v Strunjanu od 6. do 8. januarja. To je bila že tretja tovrstna pobuda zbora, ki združuje okrog 30 mladih pevcev in ki ga vodi dirigenta Aleksandra Pertot.

»Imeli smo resnično intenzivne vaje,« nam je povedala po povratku iz Strunjana Aleksandra Pertot. »Moram povedati, da so bile tudi utrudljive, saj smo na primer prvi dan bivanja v Strunjanu porabili za vaje kar sedem ur. V soboto smo imeli nekoliko manj vaj, smo pa zato za goste hotela pripravili celovečerni koncert, s katerim so bili le-ti zelo zadovoljni. Koncert smo imeli v hotelskem atriju, ki je zelo akustičen. Zapeli smo naše slovenske narodne pesmi, dodali pa smo še dve italijanski pesmi in nekaj skladb iz slovenske pevske zakladnice.«

Intenzivnih vaj so se udeležili skoraj vsi pevci. Vodila sta jih Aleksan-

dra Pertot in pa priznani strokovnjak Mirko Slosar, ki je s pevci vadil vokalno tehniko, upevanje in vodil tudi korepeticijo.

»Bivanje v hotelu je bilo zelo prijetno, za kar se želimo zahvaliti tudi upravniku Žnidaršiču. Moram pa poudariti, da skušamo, takšne intenzivne vaje povezati tudi z družabnostjo. Videli smo, da je ta pot uspešna, da se pevci raje lotijo dela in učenja, če se lahko po vajah tudi pozabavajo in tako želimo s tem načinom dela tudi nadaljevati.«

»Pa načrti za bodoče,« smo še vprašali Pertotovo.

»Predvsem se moramo pripraviti za nastop na letošnji reviji "Primorska poje", ki bo tokrat slavila 20-letnico svojega delovanja. Naš zbor bo nastopil na otvoritvenem koncertu, ki bo v Gorici. Imamo v načrtu tudi razna gostovanja v Dalmaciji, na Dolenjskem in prav gotovo še kje.«

NEVA LUKES

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

GOSTUJE PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Joe Orton

Kaj je videl batler

Režija: Radoslav Dorić

Jutri, 13. januarja, ob 20.30 abonma RED A in D

v soboto, 14. januarja, ob 20.30 abonma RED B, E in F

v nedeljo, 15. januarja, ob 16.00 abonma RED C in G

gledališča

VERDI

Prihodnja opera na repertoarju je Puccinijeva MADAME BUTTERFLY, ki bo na sporedu 17. t. m., ob 20. uri (red A). Dirigent Maurizio Arena, režiser Stefano Vizioli. Glavni interpreti: sopranistka Adriana Morelli, tenorist Nazzareno Antinori in bariton Barry Anderson. Pri blagajni gledališča Verdi je v teku predprodaja vstopnic.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89

Nocoj ob 20.30 bodo na sporedu Goldonijeve PRIMORSKE ZDRAHE v izvedbi Venetoteatra. Režija Gianfranco De Bosio. V abonmaju: odrezek št. 5. Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V torek, 24. t. m., bo ob 21. uri na sporedu RECITAL Francesca DE GREGORIIJA. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v pasaži Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 se bo gledališka skupina Geppija Gleijesesa predstavila z delom LA PALLA AL PIEDE Georgea Feydeauja. Režija Armando Pugliese. V glavnih vlogah nastopajo Arnoldo Foà, Geppy Gleijeses, Mila Vannucci in Marilu Prati.

razne prireditve

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. Danes, 12. t. m., ob 20. ure dalje srečanje za dekleta in žene OB PLETENJU IN ŠE KAJ. Vabljenje!

V barkovljanskem društvu, Ul. Cerreto 12, bo nastopil harmonikar CORRADO ROJAC jutri, 13. t. m., z začetkom ob 20. uri. Vabljenje!

KUD Magnet in zadruga La Collina organizirata v nedeljo, 15. t. m., v paviljonu P - Ul. Cilino (bivša umobolnica) s točnim pričetkom ob 20. uri recital POPOTOVANJA. Izvaja gledališka skupina Ljudje z reke. Nastopata Vlado Šav in Irena Vujanović.

SKD Tabor - Opčine in Godbeno društvo V. Parma - Trebče vabita v nedeljo, 15. januarja, ob 17. uri na NOVO-LETNI KONCERT, ki bo v Prosvetnem domu na Opčinah. Sodeluje humorist Marjan Roblek - Matevž iz Ljubljane. Vabljenje!

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu in združenje Most vabita v ponedeljek, 16. t. m., na predavanje Tarasa Kermaunerja o neznani Majcnovi drami "BREZ SVEČE". Predavanje bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici s pričetkom ob 20.30.

mali oglasi

PRODAM dvojce belih posteljc (1-5 let) s predalom in z žimnicama v zelo dobrem stanju ter dva otroška stolčka za avto skupaj ali posamezno, po ugodni ceni. Tel. 631239 do 9. ure zjutraj.

PRODAM novo peč na drva ali premog, z možnostjo kuhanja. Tel. 200865.

PRODAM drva za kurjavo najboljše vrste, po želji tudi suha metrska. Tel. 0481/884161.

PRODAM pando 30 po ugodni ceni. Tel. 229224.

PRODAM 3-mesečnega psička. Tel. 229472 v popoldanskih urah.

PRODAM fiat 500, zadnji model v odličnem stanju. Tel. v večernih na tel. št. 225533.

FORD FIESTA 1100 L, letnik '78, v dobrem stanju, nove gume, prodam po ugodni ceni. Kličite po 20. uri na tel. št. 040/827493.

DOSTAVLJAMO na dom prvovrstne prašiče domače reje za koline, raznih tež. Kmetija Grudina, Rupa pri Sovodnjah, Case sparse 54, tel. 0481/882343.

PRODAM golf GL 1.300, letnik 1984, v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 0481/21767 ali 520898.

RENAULT 5 TL, leto 1976 prodam za 1.000.000 lir. Tel. 212823.

PRODAM elektronske orgle Yamaha DX 9 po zelo ugodni ceni. Tel. 281330 v popoldanskih urah.

IŠČEM električarja - inštalaterja s prakso. Tel. 229100.

3-ČLANSKA DRUŽINA išče stanovanje v okolici Opčin. Ponudbe na tel. 211815 po 17. uri.

ZEMLJIŠČE - zazidljivo za trgovsko dejavnost ali primerno zgradbo na področju Nabrežina-Sesljan kupim v gotovini. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Trgovska dejavnost".

NUJNO iščem kakršnokoli zaposlitev. Tel. 208271.

V ČASU marec/april (tri tedne) organiziram potovanje po Tajski po zelo ugodni ceni. Interesenti naj pišejo na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Tajska".

ITALIJANSKO PODJETJE nujno išče v okolici Slovenije sposobno dinamično osebo s trgovskim znanjem za praktično delo in dober zaslužek. Tel. 040/573121 ob uradnih urah.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert S. ACCARDA (violina) in B. CANINA (klavir).

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je odprta razstava slikarja KLAVDIJA PALČIČA - risbe in grafika.

V galeriji Catesius bo do 19. t. m. na ogled razstava slikarke Adriane CICOGNANI.

V galeriji Rettori Tribbio 2 - Piazza Vecchia 6 - bo do 27. t. m. odprta razstava kitajskega slikarja ZHOU ZHI WEIJA. Urnik: 10.30 - 12.30 in 17.30 - 19.30. Ob nedeljah: 11.00 - 13.00. Zaprto ob ponedeljkih.

V tržaški občinski galeriji bo do 20. t. m. na ogled razstava slikarja DIMINIJA. Razstava je odprta po običajnem urniku.

čestitke

Danes praznuje svoj 84. rojstni dan draga mama in nona ANA SANCIN iz Boljunca. Da bi bila vedno zdrava in vesela ji iz srca želijo hči Danila in sin Rikardo z družinama ter vnuk Fabio z Mihaelo. Čestitkam se pridružuje družina Sukek.

prispevki

Namesto cvetja na grob Ladija Križmančiča darujeta Marija Kalc in hči Dragica (Gropada 105) 50.000 lir za KD Skala.

Gička in Pepi Zgrada darujeta 15.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Viktorja Sulčiča darujejo družine Doljak, Lupinc in Košta 70.000 lir za deklški zbor Vesna iz Križa.

V spomin na Tamaro Petaros daruje sošolec Igor Malalan 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na prijatelja in soborca Marjana Štoke ob 45. obletnici obežanja daruje Dinči - Rihard Gorup 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na brata Marjana Štoke ob 45-letnici njegove smrti daruje sestra Dorka z družino 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel.

V spomin na brata Marjana Štoke ob 45-letnici njegove smrti daruje sestra Ivanka z družino 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Prosek-Kontovel.

V spomin na Zorkino teto Tončko daruje Zdenka Šauli 15.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.

V spomin na dragega Zdravka Kanteta darujeta Mario in Sonja Štoka 30.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na vse naše drage rajne daruje družina Lupinc (Šempolaj) 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Pepija Piščanca darujeta Sergio in Ina Ferfoglia 20.000 lir, družina Silvio Ferluga 20.000 lir, Gino z družino 20.000 lir, Mara in Pepi Križman 20.000 lir, Loredana in Milka 20.000 lir ter Vitorio Piščanc z družino 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Starez darujeta Mariza in Saša 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Harmonikar Corrado Rojac bo jutri nastopil v Barkovljah

Jutri ob 20. uri bo nastopil v dvorani barkovljanskega kulturnega društva priznani tržaški harmonikar Corrado Rojac. Program nastopa bo obsegal skladbe Pezzolija, Fugazze, Nagejeva, Fancellija, Brehma in Solotarjova.

Dvajsetletni glasbenik je dosegel že vrsto zavidljivih uspehov, med temi drugo mesto na harmonikarskem svetovnem prvenstvu leta 1985 v Lizboni in prvo mesto na italijanskem državnem natečaju Premio Fancelli leta 1987. Februarja 1986 je z odliko in pohvalo diplomiral na GM, kjer je bil gojenec prof. Eliane Zajec, s katero nadaljuje tudi postdiplomski študij. Istčasno nadaljuje Rojac tudi s študijem čela na tržaškem konservatoriju G. Tartini in muzikologije na tržaški fakulteti za slovstvo in filozofijo.

razna obvestila

Slike o proslavi ob 100-letnici Ciril-Metodove šole, ki jih je posnel Mario Magajna so na ogled v Tržaški knjigarni.

Kmetijska zadruga v Trstu obvešča, da bo v soboto, 14. t. m., ponovno odprta za en dan torkla. Interesenti naj se čimprej javijo, tel. 817325.

SKD Barkovlje obvešča, da bo danes, 12. t. m., ob 20.30 redna odborova seja.

TPPZ P. Tomažič obvešča, da bo prva vaja t. l. jutri, 13. t. m., ob 20.30. Pogovorili se bodo tudi o turneji po Jugoslaviji in Italiji.

SKD Tabor - Opčine vabi na 21. REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v Prosvetnem domu v torek, 17. januarja, ob 20. uri v 1. sklicanju in ob 20.30 v 2. sklicanju.

Zadruga La Collina organizira od 12. do 15. januarja od 15. do 17. ure v paviljonu M - Ul. S. Cilino SEMINAR O TELESNEM IZRAŽANJU, ki ga bo vodila Rosanna Celestino. Vpisovanje in informacije: tel. 577927 ali 761478 od 9. do 12. ure.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole obvešča, da so ROKI za prošnje za vključitev v suplentske lestvice in za premestitev naslednji: suplenice do 9. februarja 1989; premestitve - vrtci, osnovna šola in nižja srednja šola do 25. januarja, višja srednja šola do 5. februarja 1989. Ta mesec je urad SSS odprt z naslednjim urnikom: torek in četrtek od 11. do 12. ure, sreda in petek od 16. do 18. ure.

kino

ARISTON - Dvorana rezervirana. EXCELSIOR - 16.00, 22.15 Chi ha incassato Roger Rabbit, kom., ZDA 1988; r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 22.00 Red e Toby nemiciamici, Walt Disney.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Fantozzi va in pensione, kom., It., r. N. Parenti, i. P. Villaggio.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Caruso Pascoski (di padre polacco), kom., It., 1988, r. in i. Francesco Nuti.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 La dolce bocca di Lyza, porn., □□.

NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 Un mondo a parte, i. Barbara Hershey.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Rambo III, pust., ZDA 1988; r. P. MacDonald; i. S. Stallone.

MIGNON - 16.30, 22.15 Donne sull'orlo di una crisi di nervi, dram., Šp. 1988, r. Pedro Almodovar; i. Carmen Maura, Antonio Banderas.

EDEN - 15.30, 22.10 Verena la furia della libidine, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 Dirty love, r. Joe D'Amato; i. Valentine Demy, Cully Holland.

CAPITOL - 15.45, 22.00 La leggenda del santo bevitore, lt. 1988, r. Ermanno Olmi, i. Rutger Hauer, Antony Quayle, Sandrine Dumas.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.00 Accattone, lt. 1961; r. Pier Paolo Pasolini; i. Franco Citti, Franca Pasut.

ALCIONE - 16.00, 22.10 Biancaneve e i sette nani, prod. Walt Disney.

RADIO - 15.30, 21.30 Sesso di fuoco, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

11. 1. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1338,600	1330.—	Japonski jen	10,635	10.—
Nemška marka	733,100	732.—	Švicarski frank	860,380	856.—
Francoski frank	214,970	213.—	Avstrijski šiling	104,270	103,800
Holandski florint	649,050	646.—	Norveška krona	201,220	198.—
Belgijski frank	34,989	34,500	Švedska krona	214,230	212.—
Funt šterling	2374,500	2355.—	Portugalski eskudo	8,941	8,400
Irski šterling	1960.—	1945.—	Španska peseta	11,705	11,100
Danska krona	189,500	188.—	Avstralski dolar	1162.—	1110.—
Grška dramma	8,828	8,300	Jugoslov. dinar	—	0,21
Kanadski dolar	1114,850	1080.—	ECU	1527.—	—

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

MANUFATURA PODOBNIK OPČINE

Velike modne firme tudi za velike postave velike priložnosti s

POPUSTI

do 50%

od danes dalje

obv. občini 5/189

Vsakodnevne norosti z nočnim varietejem

Novi nočni variete druge državne mreže nosi zabaven naslov **Chiappala** chiappala, še zgovornejši pa je podnaslov **Norosti** v studiu. In za te norosti skrbi vsak dan sproti od ponedeljka do petka **Giorgio Bracardi** (na sliki) z domiselnimi liki, skeči in besednimi igravicami.

Sodobna družba in vloga očeta

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Vsi, ki sledimo razvoju svojih otrok, ki se udeležujemo sestankov po šolah, vedno pogosteje opažamo, kako se teh in takih srečanj udeležujejo povsem drugače in to ne le v primeru, ko se sestanki odvijajo v delovnem času. Nekako tako se zdi, kot bi se otroci tikali le žensk, moški pa imajo vse kaj drugega in pomembnejšega po glavi. Seveda ni za vse in povsod tako, vendar je pojav dovolj močno razvit in problem zadosti pereč, da je znani slovenski strokovnjakinji s področja psihologije narekoval pisanje knjige, ki je v dokončni obliki dobila naslov *Klic po očetu*.

Dr. Martino Žmuc-Tomori poznamo sicer iz vrste strokovnih člankov, posebej pa še po knjigi *Pot k odraslosti*. Že iz te je bilo razvidno, kako je avtorica dovolj tenkočutno naravnana k našemu, slovenskemu podoživljanju problemov, ki lahko nastanejo ob odrasčanju. Predvsem pa je bila odlika prejšnje knjige avtoričina jasnost pri prikazovanju problemov in njihovih rešitev. Prav taka jasnost, ki ji seveda botruje strokovna in vsesplošna razgledanost, odlikuje tudi najnoveše delo dr. Martine Žmuc-Tomori.

Knjiga *Klic po očetu* (Cankarjeva založba 1988) je razdeljena na enajst poglavij. Izhodišče jim je tisto z naslovom *Družina*. V njem spoznamo različno vlogo družine v zgodovini, ugotovimo, kako je nesmiselno pripisovati vedno manj pomena družini v času, ko je dogajanje v družbi zelo razgibano, in z avtoričino pomočjo spoznamo različne družinske sisteme. »Kakor vsak človek se tudi vsaka družina razvija prek značilnih razvojnih obdobij...« S tem stavkom se začne razmišljanje o razvojnih obdobjih družine. Skozi opise družinskega sloga, pri katerih se dr. Tomori jeva poslužuje tudi odlomkov iz del slovenskih književnikov, se ob vzgojnih sporočilih družine, ki otroku pomagajo spoznati, kaj je prav in kaj ni, z zanimivim branjem povzpne do poglavja o očetovstvu opičjega samca.

Evolucijsko se torej dokopljemo do spoznanj, ki so nam lahko koristna in ki so sploh značilna tudi za človeka.

In kako je z nami? Za boljše razumevanje sedanjosti je potreben pogled nazaj. Tako meni v naslednjem poglavju avtorica, ki nas skoraj kramljaje popelje od tradicionalne k moderni podobi moškega v naši družbi. Naslednje poglavje *Nekaj podob iz antropoloških opazovanj* le še poglubi vlogo očeta, kakor jo spoznamo iz sodobnih antropoloških studij. In že smo pri srčki - pri sodobnih potrebah. Oče v luči psihodinamike je poglavje, ki razkriva marsikaj, pojasnjuje veliko, nudi stvarne odgovore in spodbuja k razmišljanju. Vse z globokim občutkom za človeka, za našo stvarnost in s poznavanjem slovenskega kulturnega ozadja.

»Prek okrepitev otrokovega jaza omogoči dober, stvaren in spodbuden odnos z očetom varno in postopno trganje iz odvisnosti od matere«. Torej klic po očetu ne implicira le samega očeta, ki je morda zavestno pozabljal na svojo vlogo, pač pa tudi mater, ki morda iz prevelike kokljavske

(foto Križmančič)

zaverovanosti v lastno vlogo ni pustila očetu bliže k otrokom. Zato so tudi vsa ostala poglavja te knjige: oče danes, očetov vzgojni slog v zgodnjem otroštvu, mladostnikov klic po očetu, očetov vpliv na oblikovanje spolne vloge pri otroku, očetova odsotnost in z očetovimi očmi, namenjena in berljiva tudi materam in mnogo širšemu krogu bralcev.

V luči besed, da »vođenje otroka po njegovi poti naprej spodbuja k lastnemu napredovanju«, in s pomočjo vseskozi klenega sloga se nam delo *Klic po očetu* pokaže kot aktualno in vznemirljivo branje.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Non basta una vita 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Dok.: Kvarkov svet 14.45 Evropske pravljice: Rastline in korenine 15.00 Aktualno: Primmisima 15.30 Italijanske kronike 16.00 Risanke: Cartoon clip 16.15 Mladinska oddaja: Big! 18.00 Dnevnik, nato Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Herbie al rallye di Montecarlo (kom., ZDA 1977, r. Vincent McEveety, i. Don Knotts) 22.15 Dnevnik 22.25 Dokumentarec: Kvark 23.15 Košarka: Scavolini-Nashua Den Bosh (prenos iz Pesara) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.15 Aktualno: Dopo mezzanotte	7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Film: Boudu salvato dalle acque (kom., Fr. 1932, r. Jean Renoir) 9.50 Dokumentarec: I butteri 10.55 Rubrika: Trentatré 11.05 Informativna oddaja: Mladi in najmlajši 11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti 11.55 Variete: Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nan.: Saranno famosi 14.45 Dnevnik - gospodarstvo 15.00 Kviz: Argento e oro 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Medicinska rubrika 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nanizanka: Il commissario Köster 19.30 Horoskop in dnevnik 20.30 Film: La Polizia ringrazia (dram., It. 1972, r. Steno, i. E. M. Salerno, M. Melato) 22.10 Dnevnik, nato Il sicario 22.40 Variete: Chiappala chiappala 23.05 Dnevnik - večerne vesti 23.30 International DOC 0.25 Film: La morte di Mario Ricci (dram., Švica 1982, r. Claude Goretta, i. Gian Maria Volonté)	11.15 Nadaljevanka: Destini 12.00 Variete: Black and Blue 12.25 SP v smučanju: ženski smuk (iz Grindelwalda) 13.30 Informativna oddaja: Umetniki v ogledalu 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarec: Nastanek Rima 15.30 Popoldne z opero: Un ballo in maschera (Giuseppe Verdi) 16.35 Dok. oddaja: Drobci 17.00 Nadaljevanka: Destini 17.45 Variete: Videobox 18.00 Dokumentarec: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso (vodi Enza Sampò) 20.30 Aktualno: Samarcanda 22.05 Film: Papà... è in viaggio d'affari (dram., Jugoslavija 1984, r. Emir Kusturica, i. Miki Manojlović, Mirjana Karanović) 0.10 Filmske novosti 0.15 Dnevnik - zadnje vesti 0.30 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	10.50 Video strani 10.10 Mozaik. Šolska TV: Računalništvo in robotika, Angleščina v pravljici 12.20 SP v smučanju: ženski smuk (prenos iz Grindelwalda) 13.15 Video strani 16.15 Video strani 16.30 Poročila 16.45 Mozaik (pon.) 18.15 Video strani 18.20 Spored za otroke in mlade: Zbirajmo* star papir 19.05 Risanke 19.15 TV okno 19.20 Informativna oddaja: Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik 19.50 Vremenska napoved 20.05 Tednik 21.00 Nadaljevanka: Zbledeli blišč (J. P. Priestley, r. Alan Grint, i. Colin Firth, John Castle, 3. del) 21.50 Dnevnik 22.05 Retrospektiva jug. filma: Volk samotar (pust., Jug. 1972, r. Obrad Gluščević, i. Slavko Štimac, Željko Metalija) 23.30 Video strani	13.30 TVD Novice 13.40 Rally Pariz-Dakar 14.10 Šport spektakel: Ameriški football 16.00 TVD Novice 16.10 Bezbol MLB 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — Obisk Mirana Potrča pri deželnem svetu TRST — Zaplemba ladje TRST — Moncini se je vrnil v Italijo TRŽIČ — Koncert Gershwinovih skladb 19.30 TVD Stičišče 20.00 Nanizanka 20.30 Rally Pariz-Dakar 21.00 Košarka 22.30 TVD Vsdanes 22.45 Sportime Magazine 23.00 Rubrika: Mon-gol-fiera 23.30 Šport spektakel (povzetki)	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Slovenska postna premišljevanja (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beleška, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Živeti zdravo; 12.40 Zbori; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah, Nediški zvon (pon.); 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Roman: Moj Kras (6. del); 15.12 Pri nas na obisku; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Gimnazijski moški zbor Virag Benedek iz Nagykanizse; 18.00 Srečanje: Zanimivosti iz arhiva Ciri-Metodove šole; 18.25 Glasba.
CANALE 5	ITALIA 1	ODEON	TMC	RTV Ljubljana 2	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanka: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital 10.35 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Nanizanka: La casa nella prateria, 16.00 Webster, 16.30 Laverne & Shirley 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito, 20.30 TeleMike 23.00 Variete: Maurizio Costanzo show 0.20 Rubrika: Première 0.30 Nanizanka: Baretta, 1.30 Mannix, 2.30 Masquerade	7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Harcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke 14.00 Nanizanka: Cisa Keaton, 14.30 Baby sitter	7.30 Nanizanka: Il fantastico mondo di Mr. Monroe 8.00 Nad.: Agua viva, nato Il segreto di Jolanda 10.00 Nanizanka: La fattoria dei giorni felici 10.30 Kviz: La spesa in vacanza 11.00 Nan.: Mary Hartman 11.30 Kviz: La spesa in vacanza 12.00 Nanizanki: T.H.E. Cat, 12.30 Il supermercato più pazzo del mondo	11.00 Nan.: Daniel Boone 12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio 12.45 Rubrika: Ogledalo življenja 13.30 Vesti: TMC News 14.00 Sportne vesti 14.30 Glas. odd.: Clip Clip 15.00 Nan.: Sceriffo Lobo 16.00 Film: Athena e le sette sorelle (kom., ZDA 1954, r. Richard Thorpe, i. Jane Powell) 17.45 Aktualno: TV donna 18.45 Dokum. o naravi 19.15 Rubrika: Ogledalo življenja	19.00 Družboška bitka 19.30 Dnevnik 20.05 Mali koncert 20.15 Slovenci v zamejstvu 20.45 Oči kritike 21.15 Dokumentarec: Alban-ska vas za zidovi 21.50 Kratek film	13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutrjank in kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu Radia Koper; 13.45 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.30 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 18.35 Ansambli narodnozabavne glasbe; 19.00 Radio Lj.
RETE 4				TELEFRIULI	RADIO KOPER (italijanski program)
7.45 Nanizanki: Lou Grant, 8.45 Switch 9.45 Film: Tormento d'amore (dram., It.-Sp. 1958, r. Claudio Gora) 11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper				13.30 Nanizanka: Lo sceriffo del Sud 14.30 Risanke 15.45 Glas. odd.: Music Box 17.30 Nanizanka: Aeroporto Internazionale 18.00 Nad.: Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem, 20.00 Zdravstvo danes 20.30 Nadaljevanka: Western di cose nostre 21.30 Dokumentarec: L'oceano di Capitan Cook 23.00 Rubrika: Večerjajmo skupaj 24.00 Dnevnik, nato dražba 1.00 Inf. oddaja: News	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dobro jutro; 6.05 Almanah; 6.30 Drobci zgodovine; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Sanremo; 8.35 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.05 Disco scoop; 10.40 Družina; 11.00 Turizem; 11.43 Orkester Casadei; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.33 Popevka; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Popoldne ob treh; 16.00 Počitnice; 17.33 Show business; 18.00 Dee-jay; 18.30 Mi in vi; 19.00 Orkestri; 19.50 Jutri je drug dan.
				TELE 4	RADIO OPČINE
				(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba za vse okuse; 15.00 Les-tvica Amadeus; 16.30 Kultura oblačenja; 19.00 Horoskop; 20.30 Going, nato Nočna glasba.

Absoluten rekord v Portorosegi Presegli dva milijona ton blaga

V tržiškem pristanišču Portorosega so v lanskem letu zabeležili nov, absolutni rekord. Pretovorili so nad dva milijona ton različnega blaga, točneje 2.029.569 ton, ali 14,6 odstotka več kakor leta 1987.

V omenjeni količini ni všteto kurilno olje, namenjeno elektrarni, kajti pretovor, oziroma praznjenje rezervoarjev ne zahteva posebne manipulacije in posegov pristaniških delavcev, saj se gorivo neposredno pretaka z ladijskih cistern v rezervoarje termoelektrarne.

Tržiška luka se je lani spet uveljavila kot največja luka za promet z lesom in lesnimi izdelki. Lani so v pristanišču raztovorili kar 558 tisoč ton lesa in lesnih polizdelkov, ali 40 odstotkov več kakor leto poprej.

Rezultati poslovanja v lanskem letu so torej nadvse ugodni in v pristanišču si prizadevajo letos doseči še večji promet, kar najbrž ne bo lahko spričo zelo hude konkurence med severno-jadranskimi pristanišči.

Ena od poti za doseg tega cilja je v povečanju količine odpremljenih pošilkj. Rekorden promet, ki so ga lani zabeležili v luki se namreč nanaša skoraj izključno na prispele tovore, saj je bil delež odpremljenih pošilkj malenkosten. V letu dni so na ladje nato-

vorili le dobrih 75 tisoč ton različnega blaga.

V pristanišču so pretovorili največ premoga, lesa, celuloze, žitaric, kaolina in cementa. Na prvem mestu je premog (866.270 ton) za termoelektrarno. Sledi les (hlodovina in deloma polizdelki) 558.402 toni, celuloza 147.445 ton, žitarice 92.828 ton, kaolin 84.234 ton, cement 77.133 ton, kemikalije 27.286 ton itd.

Velik porast so zabeležili v pretovoru lesa, saj so v letu 1987 manipulirali le 352.400 ton tega blaga, lani pa več kakor 200 tisoč več in celuloze, več kakor 40 odstotkov več.

Ugodno se je razvijal tudi promet s cementom. Raztovorili so ga 77.133 ton, natovorili pa 15.098 ton.

Z izpopolnitvijo opreme in ureditvijo razpoložljivega prostora v zaledju operativne obale, so v Tržiču vsekakor pripravljeni na sprejem še večjih količin tovara. Napovedi na srednji rok kažejo na to, da se bo predvidoma povečal promet z lesom in lesnimi izdelki (menjalo se bo predvidoma tudi razmerje med hlodovino in polizdelki, saj se bo delež žaganega lesa nujno povečal), celulozo in cementom.

Na povečanje pošilkj celuloze naj bi vplivale predvsem količine te surovine namenjene nekaterim papirnicam v

Avstriji. V zadnjem letu je skozi tržiško pristanišče šla predvsem kanadska celuloza.

V pristanišču računajo na dokajšen porast količine odpremljenih pošilkj, zlasti tistih namenjenih v črnomsrka pristanišča (Sovjetska zveza). Blagovna menjava med podjetji v naši deželi in Sovjetsko zvezo v zadnjih letih namreč skokovito narašča in ker je Tržič pravzaprav najbližje pristanišče, je upravičeno pričakovati določen porast prometa tudi v pristanišču.

V letu 1987 so v Portorosegi pretovorili vsega 1.733.780 ton blaga. Od tega so raztovorili 1.615.371 ton, natovorili pa 118.409 ton.

Pokrajinski kongres krščanske demokracije

Vstopamo v obdobje živahne kongresne dejavnosti. V soboto, 14. t. m., ob 15. uri se bodo na 32. pokrajinskem kongresu zbrali predstavniki in delegati sekcij krščanske demokracije. Kongres bo v avditoriju Luigi Fogar — Verdijev korzo 4.

Uvodno poročilo bo imel pokrajinski tajnik Roberto Grión. Na kongresu bodo izvolili delegate za deželni kongres stranke.

Jutri v avditoriju koncert pianistke Maureen Jones

V deželnem avditoriju bo jutri ob 20.30 nastopila priznana avstralska pianistka Maureen Jones. Koncert je v okviru ciklusa Glasba in čas, ki ga prireja goriška občinska uprava v sodelovanju z združenjem glasbenikov naše dežele.

Jonesova je že nekajkrat nastopala v raznih krajih naše dežele, v Trstu, Vidmu in Tržiču in jo pozna tudi goriško občinstvo. Nastopila je tudi že v duu s pianistom Dariom De Roso ali z violinistom Lagbeinom ali s čelistom Baldovinom. Avstralska pianistka slovi po svojih občutenih izvedbah skladb, pa naj so te v solo izvedbi ali v orkestrskem nastopanju. Med drugim je že nastopila pod taktirkami priznanih dirigentov kot so npr. Schuricht, Monteaux, Kempe, Kondrascin in Boulez.

Jutri bo avstralska glasbena umetnica podala goriškemu občinstvu, ki se je letošnji koncertni sezoni odzvalo v lepem številu, Beethovnovno sonato op. 10 štev. 2, petnajst "Variazioni - Eroica" in Schubertovo sonato (op. post.) D. 959. Vstopnice so na razpolago pri blagajni avditorija (tel. 83447).

Kabaret odložen

Politični kabaret Novi prispevek za Krležev obračun z nami, ki je bil napovedan nocoj in jutri v Kulturnem

domu v Novi Gorici je zaradi bolezni Radeta Šerbedžije odložen na začetek februarja. Uprava novogoriškega Kulturnega doma obvešča, da prodane vstopnice veljajo za predstavo, datum katere bodo naknadno sporočili.

Novi publikaciji o slovenski in furlanski kulturi

Pokrajinska uprava in goriški Inštitut za družbeno in versko zgodovino bosta nocoj ob 18. uri v deželnem avditoriju predstavila publikaciji o slovenski kulturi na Primorskem in furlanski kulturi na Goriškem. Gre za zbornika študij različnih avtorjev, ki so v zadnjih nekaj letih sodelovali na seminarjih o furlanski in slovenski kulturi, ki ju je priredil navedeni goriški zgodovinski inštitut.

Na današnjem srečanju ob predstavitvi bosta uvodoma spregovorila predsednik Pokrajine Gianfranco Crisci in predsednik Inštituta za družbeno in versko zgodovino prof. Fulvio Salimbeni. Zbornik o slovenski primorski kulturi bo predstavil prof. Pavle Merku, publikacijo o furlanskem delu goriške kulture pa prof. Raimondo Strassoldo.

Kako v prihodnje urediti pouk v osnovni šoli v Rupi

Upadanje rojstev, naraščanje števila mešanih zakonov, kopnjenje kolektivne zavesti pripadnosti določeni skupnosti, vse to se pozna na šolski populaciji in sili k iskanju najbolj primernih odločitev za krajši in tudi daljši rok. Med osnovnimi šolami na območju doberdobskega okrožja je šola v Rupi tista, ki je v zadnjem času najbolj na udaru, saj je število učencev doseglo kritično točko, ob kateri se je treba zamisliti in tudi se odločiti za tako ali drugačno rešitev.

Sovodenjska občinska uprava je že decembra dala pobudo za širši sestanek s starši, učitelji in predstavniki ravnateljstva, krajani in predstavniki društev, kjer bi z različnih vidikov osvetlili vprašanje. Sestanek bo v ponedeljek, 16. t. m., ob 20. uri v osnovni šoli v Rupi.

Rupensko šolo obiskujejo otroci iz Rupe in s Peči. V istem poslopju je tudi otroški vrtec, kjer so poleg otrok iz omenjenih dveh vasi še otroci iz Gabrij in z Vrha.

Zadeva okrog upepeljevalnika Množijo se zahteve po sanaciji

Objava podatkov analize o vrsti in stopnji onesnaženosti vrtov in njiv v bližini upepeljevalnika pri Sovodnjah je, kakor smo te dni že poročali, sprožila vrsto različnih reakcij. Najbolj hitri in najbolj odločni so bili predstavniki gibanja zelenih in deželnem svetu, kjer so že v ponedeljek predložili pisno vprašanje z zahtevo po zaprtju upepeljevalnika.

V torek je občinski svetovalec Slovenske skupnosti v Gorici Damjan Paulin naslovil županu pisno vprašanje glede ukrepov, ki jih namerava sprejeti Občina za zaščito varnosti in zdravja občanov in varstva okolja. Enako vprašanje je Paulin naslovil tudi Predsedstvu Goriške KZE.

Na odločne ukrepe se, kakor je slišati, pripravlja tudi ekološki odbor v Sovodnjah.

Nove pobude in zahteve je pričakovati v prihodnjih dneh, predvsem v pokrajinskem svetu. Po deželnem zakonu št. 65 iz lanskega leta je namreč pokrajina pristojna za pripravo načrta za uničevanje odpadkov in za nadzorstvo nad to dejavnostjo.

Občni zbor goriške sekcije VZPI-ANPI

Na sedežu delavske zbornice CGIL v Drevoredu 24. maja 1 bo danes ob 15.30 redni občni zbor goriške sekcije VZPI-ANPI. Ob poročilih predsednika in tajnika, odobritve obračuna in obnove odbora, bo na zasedanju govor še o drugih vprašanih v zvezi z delovanjem sekcije. Precej pozornosti bodo posvetili sodelovanju z borčevskimi združenji Reške regije, s katerimi so že lani vzpostavili uspešno sodelovanje, ki je 22. oktobra lani privedlo do množičnega obiska na Reki, ki sta se ga udeležila tudi goriški župan Scarno in predsednik Pokrajine Crisci. Poleg tega vzdržuje goriško Združenje partizanov tudi tesne stike z novogoriškimi borci, katerih delegacija se bo predvidoma udeležila današnjega zasednja.

Zaključke razprave bosta povzela pokrajinski predsednik VZPI-ANPI sen. Silvano Bacicchi in Ladi Dornik.

Borovi gozdovi še naprej odmirajo

Odmiranje borovih gozdov na Krasu se nadaljuje, čeprav s nekoliko upočasnjnim ritmom. V zadnjem obdobju je opaziti znake bolezni (sušenje in odpadanje iglic) tudi v mešanih sestojih. Koliko je odmiranje napredovalo se bo pokazalo spomladi, ob nastopu vegetacije.

Pred leti so za propadanje borovih nasadov na krasu in tudi drugih iglavcev krivili posebno glivico. V zadnjem času, potem ko so tudi na območju naše dežele (od leta 1985 dalje) začeli sistematično ugotavljati kakšno je stanje tukajšnjih gozdovih, pa že prevladuje mnenje, da je eden glavnih vzrokov umiranja dreves visoka koncentracija žveplovih in dušikovih snovi v zraku. Z drugo besedo: onesnaženost v ozračju. Ta je odvisna od nekaterih krajevnih dejavnikov, imamo pa tudi popravka z "uvoženim" onesnaženjem. Gre za snovi, ki jih nad naše kraje prinašajo zračne gmote od drugod in ki se, zlasti ob deževju, sesedajo. Gre

za tako imenovani kisli dež — raztopino žveplene in dušikove kisline.

Naravovarstvena združenja so prav pred kratkim ponovno opozorila na vpliv, ki ga na onesnaževanje okolja ima termocentrala v Tržiču, ki dnevno pošilja v ozračje precej ton žveplovih in dušikovih spojin in raznih drugih snovi. Ponovno so poudarili nujnost, da se izvedejo vsi ukrepi in da se omeji onesnaževanje ozračja.

Ob tem ne gre pozabiti, da je vpliv termoelektrarne občutiti na zelo širokem območju.

Prve žrtve kislega dežja so iglavci — tudi zaradi vegetacijskega sistema — vendar pa je posledice kislih padavin opaziti tudi na listavcih in na drugih rastlinskih vrstah. Delovanje kislega dežja pa se pozna tudi na stavbah in drugih objektih, ki precej hitro propadajo, saj so stalno izpostavljeni izpiranju z razredčeno žvepleno, oziroma dušikovo kislino.

Žaljivi napisi na tabli pred gradbiščem

Nočni mazači nočejo šolskega centra

CALCOLI C.A. : Ing. ARVENO CUDINI - TI

ESECUTORE DELLE OPERE: IMP. VENTURIN

(foto Čubej)

V tem zimskem času, ko so noči najdaljše in ko lahko pogosto računajo na zavetje megle, so nekateri zagovorniki manjvrednosti Slovencev izredno aktivni. Na Tržaškem so črni mazači v zadnjih tednih zapackali vrsto dvojezičnih tabel, spomenikov in obeležij. Z zadovoljstvom smo včeraj

sprejeli vest, da je policija najbrž že ugotovila istovetnost enega teh "junakov" in da predvidevajo, da bodo izsledili še ostale. Podoben uspeh želimo tudi goriškim varnostnim organom, ko bodo iskali skupinico sicer najbrž bolj osamljenih packov, ki so skušali posnemati tržaške kolege, s

To je škoda, ki se jo da tako ali drugače odpraviti ali nadoknaditi. Drugače je z živo naravo in človekovim zdravjem.

■ **Nocoj ob 18.30** se bo na sedežu v Ul. Brig. Avellino sestal rajonski svet za Madonino. Zasedanje bodo v celoti posvetili razpravi o bodočnosti tamkajšnje osnovne šole Serra, za katero je pred kratkim šolsko skrbništvo sporočilo, da s prihodnjim šolskim letom ne bodo več sprejemali vpisov v prvi razred. Na sejo so povabili občinskega odbornika Obizzija in pokrajinskega odbornika Bressana.

Prispevki za spomenik deportiranim v nemških taboriščih

Združenje bivših političnih deportancev v nacističnih taboriščih, nam je te dni dostavilo nov seznam darovalcev v Sklad za postavitev spomenika v bližini goriške železniške postaje.

V sklad so prispevali: Arturo Corubolo 185 tisoč lir, združenje Associazione Volontari Libertà 100 tisoč lir, Martino Mosetti 40 tisoč lir, Jožef Luznik 85 tisoč lir, Ladi Dornik 200 tisoč lir, Avgust Štekar 300 tisoč lir, Irma Bernardis 200 tisoč lir, Pavlina Komel 30 tisoč lir, Paolina Mattiasich 30 tisoč lir, Slava Primožič 100 tisoč lir, Stanislava Rustia 100 tisoč lir, Romano Tommasi 50 tisoč lir, Milovan Bressan 100 tisoč lir, Giulia Corazza vdova Baissero 80 tisoč lir, Gabriella Streher vdova Zorzenon 40 tisoč lir, Bruno Blazko 50 tisoč lir, Banca del Friuli 100 tisoč lir, Angela Sami 100 tisoč lir, Alfredo Devetag 200 tisoč lir, Posojilnica v Ločniku milijon lir, Elide Auteri in družina 50 tisoč lir.

razna obvestila

KD Danica vabi na občni zbor, ki bo jutri, 13. januarja, ob 20. uri v kulturno-športnem središču na Vrhu.

V kavarni Garibaldi v Gorici (tel. 32830) so v predprodaji vstopnice za tekme, ki se bodo odvijale na stadionu Friuli v okviru nogometnega prvenstva 1989-90.

Šolsko skrbništvo sporoča, da bodo na Zavodu ITI priredili dveletni izpopolnjevalni tečaj za poučevanje handikapiranih. Rok za predložitve prošelj zapade danes, 12. januarja. Predložiti jih je treba v tajništvo zavoda ITI "Galilei" v Gorici. Prijavljenci — vpišejo se lahko učitelji in profesorji na šolah vseh stopenj, ki so v rednem staležu — bodo morali 16. januarja opraviti selektivno preizkušnjo.

Planinski ples bo 28. t. m. v Kulturnem domu. Vstop samo z vabili za člane in prijatelje društva. Vabila so na razpolago do zasedbe mest v trgovini Bavcon.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Rambo III«. S. Stal-lone.

VERDI 18.00-22.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Porno profonde visites«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Pieno d'amore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Kokain ne odpušča«. **ŠEMPETER** 18.00-22.00 »Srce za rock'n'roll«.

DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Al Redentore - Ul. F.lli Roselli 23 - tel. 410340

pogrebi

Danes v Gorici ob 10.30 Giovanni Battista Arrù iz Krmina v cerkev sv. Pija X. in na glavno pokopališče, ob 11. uri Carlo Urdan iz bolnišnice Janeza ob Boga v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 12.30 Štefanija Močnik vd. Voncina v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče.

ZKD

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV

uabi

na odprtje slikarske razstave

jutri, 13. januarja, ob 18. uri

v Kulturnem domu.

Razstavljata slikarja

Franco Milani

in

Salvatore Puddu

Banca Agricola

Kmečka banka Gorica

Obveščamo cenjene stranke, da smo v teh dneh uvedli novo telefonsko centralo.

Nova telefonska številka Kmečke banke je

3871

Klicni številki ravnateljstva (32761) in telefaxa (87335) ostaneta nespremenjeni.

Od jutri v tržaškem Kulturnem domu Gostovanje PDG z vrtoglavo komedijo

Po dveh abonmajskih predstavah v goriškem Kulturnem domu gostuje Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice z Ortonovo igrjo KAJ JE VIDEL BATLER tudi v Trstu: v petek, 13. januarja, ob 20.30, v soboto, 14. januarja, ob 20.30 ter v nedeljo, 15. januarja, ob 16. uri.

Psihiater skuša zapeljati svojo bodočo tajnico. Pri tem ga zaloti žena, katero je malo prej poskušal naskočiti mladi hotelski strežnik. Vmešata se psihiatrični nadzornik, ki zbira gradivo za »bestseller« o blaznosti in policijski narednik, zadolžen za mladinsko moralo. V nešteti zapletljajih, skri- valnicah, preoblikah in prevarah se

vedno znova razkriva, da je edina skrb vseh nastopajočih seks v najrazličnejših variantah, od primitivnega občevanja do vrhunske perversnosti, od običajne pederastije do incesta, od ekshibicionizma do travestitstva, od sado-masohizma do nekrofilije. Poželenje skrivajo drug pred drugim. Do izpolnitve želja ne pride; vedno se tik pred tem kaj vmeša. Skratka, o seksu se v Ortonovi komediji samo teoretizira. Ortonova farsa KAJ JE VIDEL BATLER je zgrajena iz lucidne in bravurozne zmešnjave tipičnih motivov tradicionalne komedije. Pisec jih aktualizira z naivno prostodušnostjo gledališkega analitika.

Kaj je videl batler je komedija o tem, kako izginjajo razlike med tako imenovano pametjo in tako imenovano norostjo, med psihiatri in psihopati, erotomani in vzdržneži.

Nazadnje je namreč vse samo še ne-rešljiv klobčič srhljive smešne zmede, strašne zabavne norosti, kot piše Andrej Inkret. Od tu Ortonovo posvetilo, ki smo ga navedli v naslovu in ga tu lahko le dopolnimo: ...LE TISTINSO (NORI), ZA KATERE MISLIMO, DA SO... S tem je razširjeno prizorišče na ves svet. S tem se zabriše meja med razumnostjo in neumnostjo, med normalnostjo in nenormalnostjo. V do konca nespremenjenem in zaprtem prostoru psihiatrične bolnice se odvija in znova zapleta neskončni klobčič burkaške in groteskne človeške zmede in nelagodnosti, nezadoščenosti in nemoči.

Seveda je to sarkastično podoba človeškega opotekanja mogoče ugle dati le z določene razdalje opazovalca, ki v dejanju ne nastopa. Zato nastopa »BATLER« samo v naslovu, njegovo pozicijo v igri pa prevzamejo gledalci oziroma bralci.

Vse omenjene komponente je režiser Radoslav Dorič vnesel v dinamiko dogajanja na odru. Iz duhovitega besedila je spletel prefinjeni farsični spektakel na ostri meji med farso in grotesko.

Vseh šest igralcev tolmači svoje vloge z radostjo in natančnostjo, kot to zahteva zapleteni mehanizem Ortonove komedije, ki je zgrajena na spektakularni situacijski in intelektualistični konverzijski komiki.

A. R.

(foto atelje Pavšič-Zavadlav)

Presenečenja moškega zbora »Igo Gruden« iz Nabrežine

(foto Davorin Križmančič)

Ob naših zborovskih večerih navadno govorimo o sladki narodni spevnosti, sadu tradicije, ki vodi vsak zbor do spontanega rezultata. Če pa se kot dirigent pojavi glasbenik kot Aleksander Rojc, ni več »Osebek glasbenega dogajanja« ta prosvetna stereotipiranost: takoj se, ideološko pretolmačena, umakne umetniškemu izrazu. Ta je bila prva »senzacija« koncerta, ki je bil lani, 17. decembra, v dvorani kulturnega društva Igo Gruden v Nabrežini, ko je nabrežinski moški pevski zbor praznoval 20-letnico svojega delovanja.

»Pesem je duša naroda,« je zavzelo iz govora Tatjane Rojc - vendar je tako obsežna misel v nevarnosti,

ker navadno prezremo bistvo njenega sporočila. Dobro, da nam služi kot sredstvo narodne zavedanosti - ker pa je pesem sestavljena iz glasbenega in literarnega materiala, lahko razumemo, da je mogoče glasbo podrediti besedilu in tako najbolj upravičeno osmisliti naše tradicionalne harmonije. In tu zavzveni duša naroda! Kaj b' jaz tebi dav? s svojo notranjo gorečo strastjo, Angelček varuh moj s skrito mistiko narodne pobožnosti, obe v vseh niansah besedila, kar je bilo drugo presenečenje tega večera.

Sovodnjska dekleta, ki so nastopala kot gost slavnostne obletnice, so sicer večer omilila ter vzpostavila most do naše najboljšje prosvetne tradicije. Pozornost pa je bila na strani moškega pevskega zbora, ki je že z radostnim vzklikom Aljažvega Triglava opozoril na novost in krepkost svojih glasov - kar se je izkazalo tudi v radoživih in mogočnih, toda nikoli vsiljivi Jurjevi. Prelovčeva Jaz bi rad ruščini rož in Leskovarjeva Kaj ti je deklica sta bili pojmovani kot reminiscenci nekdanjega vaškega sveta.

Presenečenje za številno občinstvo sta bila tudi glasbena dodatka, ki ju tokrat napovedovalka Jana Radovič ni predstavlila. Mi gremo v napad je zazvenela lirčno; o lažni sakralnosti žrtvovanja, v katero prepogostokrat zaidemo, ni bilo sledu. Prav tako ni bilo sledu o razsvetljavi, ko se je iz polteme oglasila Gruberjeva Sveta noč in nas popeljala v magijo otroških sanj ob jaslicah.

»Upajmo, da bodo nadaljevali, kot so začeli,« je pozdravil predsednik društva novega dirigenta in novo 15-člansko sestavo zbora, in to naj bo tudi naše voščilo moškemu pevskemu zboru Igo Gruden in njegovemu dirigentu Aleksandru Rojcu.

C. R.

Na pobudo slovenskih denarnih zavodov v Italiji Kakovostno gostovanje orkestra mariborske Opere

Slovenski denarni zavodi v Italiji so letos že tretjič zapovrstjo ponudili našemu občinstvu novoletni koncert oziroma koncerta, ki sta bila 6. t. m. v tržaškem Kulturnem domu in naslednjega dne v goriškem Avditoriju. V goste so povabili orkester Opere SNG iz Maribora z dirigentom, našim tržaškim rojakom Borisom Švaro ter poznanimi opernimi solisti, sopranistka Olga Gracelj iz Ljubljane in Svetlano Cursino-Magdič iz Maribora, tenoristom Jurijem Rejo iz Ljubljane in našim tržaško-ljubljanskim basistom Ivanom Sancinom. Na sporedu so bile arije in dueti iz priljubljenih oper iz slovenskega, italijanskega in francoskega repertoarja ter dve simfonični deli iz oper.

Okrog 40-članski orkester mariborske Opere se je kljub svoji omejeni številčnosti predstavil kot solidno orkestralno telo. Ne glede na namembnost koncerta je muziciral s profesionalno zavzetostjo in znatno polnočnočnostjo, pri čemer je izstopala še posebej čistost in spevnost godal. Do ritmičnih razhajanj in manjše zvočne kompaktnosti, predvsem v skupini trobil, je prišlo pravzaprav le v uvodnem simfoničnem kolu iz Gotovčeve opere »Ero iz onega sveta«, kar pa je treba najbrž pripisati začetnemu spoznavanju ne ravno dobrih akustičnih pogojev odra in dvorane tržaškega Kulturnega doma. Da je šlo predvsem za to, je orkester dokazal z vzornim muziciranjem v zaključni uverturi iz

(foto Mario Magajna)

Smetanove »Prodane neveste«, ki je zazvenela v vsej svoji živahnosti in tipični slovenski melodičnosti, prepričani z milino češke ljudske motivike. Prav tako je orkester bil vseskozi pozoren spremljevalec vokalnih solistov s skrbnim doziranjem zvočne mase, tako, da ni v nobenem trenutku prihajalo do preglasaženja ali drugačnih razhajanj.

Sodelujoči solisti so se predstavili kot odlični pevci, saj sodijo vsi v vrh

sedanje slovenske operne zmogljivosti. Koloraturna sopranistka Olga Gracelj je z mojstrskim obvladanjem pevске tehnike in precizno intoniranostjo zapela arijo Norine iz Donizettijeve opere »Don Pasquale«, arijo Mergherite iz Gounodove opere »Faust« in arijo Violette iz Verdijeve opere »La Traviata« ter v dodatku še dve operetni poslastici. Sopranistka Svetlana Cursina-Magdič je prepričala in ogrela s svojim mehko oblikovanim

in prijetno barvitim, na nekoliko nižji tonaliteti slonečim sopranom, ki se je na moč podajal vlogi Marinke iz Smetanove »Prodane neveste« tako v ariji kot v duetu s tenoristom Jurijem Rejo kot Jankom. Tenorist Reja se je tudi tokrat predstavil kot pevec s preudarnim doziranjem in obvladovanjem svojih glasovnih razsežnosti, kar je zlasti lepo prišlo do veljave v romantičnem Magistralu iz Švarove opere »Slovo od mladosti«, smisel za komično podajanje pa je pokazal v dodanem znanem duetu poročnega mešetarja Kacela in Janka »Vem za nevesto« iz »Prodane neveste«. Basist Ivan Sancin, komično razigrani Kecal, je v treh arijah iz svojega bogatega repertoarja znova potrdil svoje velike glasovne in interpretativne odlike bodisi v ariji Basilija iz Rossinijevega »Seviljskega brivca«, bodisi v ariji Sancha iz Messenetovega »Don Kihota« kot še posebno v zahtevni ariji Mefista iz Gounodovega »Fausta« s sarkastično odmevajočim smehom.

Dirigent Boris Švara je orkester tako v obeh simfonijah kot pri arijah vodil z zanesljivo roko izkušenega mojstra taktirke. Tako z izborom kot z vodenjem je znal vdahniti koncertu lahkotnost in prikipnost, pri tem pa mu je šteti v posebno zaslugo, da je koncert, kljub njegovi na novoletno razpoloženje ugašeni namembnosti, bil vseskozi na lepi profesionalni ravni in da je občinstvo bilo deležno kakovostnega glasbenega dogodka.

(jk)

Slovenski oktet pel v Zahomcu

Pretekli petek je Slovenski oktet nastopil v Zahomcu na Koroskem. Tam je bila namreč 35-letnica aktivnega in uspešnega športnega društva iz katerega so izšli veliki mednarodni mojstri smučarskih poletov Schnabl, Millonig in Wallner. Ker je bilo poslušalcev preko 400 in za vse ni bilo prostora, so uredili tudi televizijski prenos koncerta v sosednjem šolskem prostoru.

Slovenski oktet je pel predvsem narodne in umetne pesmi iz slovenske glasbene zakladnice.

Prihodnje leto peti zvezek SSKJ

Državna založba Slovenije bo začela prihodnje leto tiskati peti zvezek Slovarja slovenskega knjižnega jezika, ki ga pripravlja Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Z izidom petega zvezka (od T do Ž) bo končano temeljno slovarsko delo slovenskega knjižnega jezika. Zvezek naj bi izšel po predvidevanjih konec 1990. leta ali v začetku leta 1991.

Ob izdaji petega zvezka in na podlagi gradiva celotnega Slovarja slovenskega knjižnega jezika bo SAZU pripravila tudi skrajšani slovar slovenskega knjižnega jezika v eni sami knjigi.

Državna založba Slovenije nadalje pripravlja nov nemško-slovenski slovar, ki ga sestavlja dr. Doris Debenjakova. Slovar bo srednjega obsega in bo skupaj s slovensko-nemškim slovarjem nasledil Tomšičeva slovarja, ki sta glede na razvoj jezika že zastarela.

Natančno filološko branje Goldonijeve komedije

Primorske zdrahe, ki jih je Carlo Goldoni napisal leta 1762, smo videli že v vsakršnih preoblikah, kot da bi se režiserjem ob njih podvojila ustvarjalna fantazija. V ta okvir sodi tudi inscenacija Slovenskega stalnega gledališča, ki ostaja v spominu kot svež, mikaven in zabaven gledališki dogodek. V terek pa smo gledali v Rossetti-ju predstavo, ki je ubrala, za današnji čas, svoj-sko pot: historično in celo filološko je razbirala značilnosti in atmosfero te znamenite Goldonijeve komedije. Režiser Gianfranco De Bosio je na eni strani ubral pot komično-ljudskega spektakla, na drugi pa je z neverjetno natančnostjo izostril vsakršno umetniško izpovednost in še posebej jezik. Vse kaže, da je svoje igralce poslal kar med čožotske ribiče, da si tam pridobijo ritmično in govorno-dialektalno izkušnjo. Ta govorni napor je prišel v ospredje z vso močjo in to ne samo zaradi narečne kadence, temveč tudi po zvočni plati, ki je rasla v zborovski crescendo. Skratka, De Bosio je do potankosti razbiral Goldonijevo partituro ter se je popolnoma izognil »avtonomnemu« odrskemu tekstu.

Predstava, ki jo uprizarja ta čas v Trstu Vene-toteatro, je zato šolski primer Goldonijeve izvirne umetnosti, njegovega časa in prostora, njegovega svojevrstnega humorja, zapleta in srečne razvzroblave. Najbrž je našemu bralcu povsem

razumljivo, o čem govorimo, saj je imel že večkrat možnost soočiti se s Primorskimi zdrahami.

Ob vsem tem pa moramo poudariti še eno značilnost, ki je za italijansko gledališče pravzaprav redkost: gre za vzorno ansambelsko igrjo, za nevsiljivo stapljanje glasov in likov, kjer osebe ne prevladujejo ena nad drugo, tako da smo priče celoviti uprizoritvi, ki se dogaja na lepi, realistično-poetični sceni Emanueleja Luzzattija. Ta ponazarja čožotski trg z morskimi kanalom. Na tem trgu se udeležujejo spori in ljubezni, ločitve in vrnitve, ki jih zakuhajo jezične ženske in vročerkvni mladeniči. S preprostimi prenosni pa se hip za tem najdemo v sodnjiski pisarni, kjer tečejo tožbe in se rešujejo spori. Osebe niso nikjer karikirane, ampak čisto naravne, kot bi šlo za normalno življenje obmorskega mesteca. V tem kontekstu izstopa samo jecljavnost ribiča Fortunata (igral ga je Virgilio Zernitz, na sliki), izjemno komičnega lika. To se pravi, da je šlo za uglajeno predstavo, ki preseneča s svojim tipičnim morskim ritmom, ki so ga sooblikovali Antonio Meschini, Lucilla Morlacchi, Michela Martini, Piergiorgio Fasolo, Paolo Valerio, Virgilio Zernitz, Dorotea Aslanidis, Stefania Graziosi, Stefania Felicioli, Mario Bardella, Marcello Bartoli, Massimo Loreto, Gian Campi in Antonio Bazza.

MARIJ ČUK

Smučanje: v 4 dneh 5 tekem za SP Pester konec tedna

GRINDELWALD — Tokratni konec tedna bo brez dvoma potekal v znamenju smučarskih tekem za svetovni pokal. Od danes do nedelje bo na sporedu kar 5 preizkušenj, in sicer 2 smuka v ženski konkurenci (Grindelwald) ter 2 smuka in slalom med moškimi (Kitzbüehel).

Kar zadeva ženske, danes bo v Švici prvi od dveh smukov. Na včerajšnji zadnji uradni preizkušnji je najboljši čas dosegla Francozinja Carole Merle (1'56''99). Za njo so se najbolje izkazale Michela Gerg (ZRN), Michela Figini (Švi.), Brigitte Oertli (Švi.) in Beatrice Gafner (Švi.).

Kot smo že najavili tudi najboljša jugoslovanska smučarka Mateja Svet se bo udeležila današnjega smuka v želji, da bi nabrala nekaj točk v kombinaciji in s tem še izboljšala položaj na skupni lestvici, kjer je trenutno na 3. mestu s 84 točkami.

Tudi v Kitzbühelu je vse nared za velik smučarski praznik, ki se bo začel jutri, v petek, s prvim smukom in nadaljeval v soboto z drugo preizkušnjo na »Streifu«, zaključil pa se bo v nedeljo s slalomsko tekmo.

Včeraj so se na Petelinijevem grebenu začeli prvi poskusni smuki. Doslej najhitrejši je bil Avstrijec Wirnsberger, ki je za 10 stotink sekunde prehitel rojake Hoeflhenerja, Stoka in Assingerja. Mark Giradelli je dosegel peti najboljši čas, Zurbriggen pa šesta. Od Italijanov je bil najboljši Mair (13.), medtem ko sta Sbardelotto in Piantanida slabo smučala.

V italijanskem taboru pa se nadaljuje polemika, kar zadeva dosedanje dosežke moške reprezentance, da o ženski sploh ne govorimo. Tehnični direktor »azzurrov« Seep Messner je včeraj v Kitzbühelu priznal, da je moška ekipa v hudi krizi, čeprav so vsi tekmovalci fizično in tehnično nared.

14. etapa rallyja »Padak« v znamenju presenečenj Lalay in Picco z enourno zamudo

Franco Zotti

TAMBACOUNDA — Zadnje etape rallyja Pariz-Dakar potekajo v znamenju presenečenj. Vodilni med motociklisti Francoz Lalay in drugouvrščen Franco Picco sta namreč na včerajšnji etapi, ki je pilote peljala iz Gvinee v Senegal, izgubila pravo smer in dospela na cilj s skoraj enourno zamudo. Njun »spodrsrlaj« je odlično izkoristil Francoz Morales, ki se jima je nato približal in sedaj ogroža Piccu drugo mesto na skupni razpredelnici.

Štirinajsto etapo med avtomobilisti je zmagal Francoz Frequelin, na skupni lestvici pa še vedno vodi Finec Vatanen.

Med manj slavnimi tekmovalci, ki si utirajo pot v svetovnem motorističnem svetu, sodi tudi Goričan Franco Zotti, ki je doslej eden najuspešnejših »zasebnih« pilotov. Zotti, ki je na lanskem rallyju, zaradi okvare motorja, zapustil »Padak« že po drugi etapi, se letos zelo dobro obnaša s svojo hondo

350. Doslej je uspešno prevozil 8.734 km in je začasno na 28. mestu, to je v družbi pilotov, ki imajo v spremstvu več mehanikov in tehnikov.

Za Goričana pa je najpomembnejše, da doseže cilj, ki si ga je postavil pred štartom: prihod v Dakar. To bil bil zanj že odličen uspeh.

MOTOCIKLIST

Vrstni red: 1. Terruzzi (cagiva) 5.36'41"; 2. Morales (honda) po 9'14"; 3. Doures (honda) 11'41"; 4. Orioli (cagiva) 12'02"; 5. Mas (yamaha) 13'57".

Skupna lestvica: 1. Lalay (honda); 2. Picco (yamaha) po 40'25"; 3. Morales (honda) 43'42; 4. Peterhansel (yamaha) 1.15'44"; 5. Neveu (yamaha) 3.24'31".

AVTOMOBILIST

Vrstni red: 1. Frequelin (peugeot); 2. Tambay (mitsubishi); 3. Shinozuka (mitsubishi); 4. Ickx (peugeot); 5. Vatanen (peugeot).

Skupna lestvica: 1. Vatanen (peugeot); 2. Ickx (peugeot); 3. Tambay (mitsubishi).

Košarka: 3. kolo četrfinalnega dela za pokal Radivoja Koraća

Uspešen nastop Jugoslovanov in Italijanov

Koraćev pokal

MALINES - PHILIPS 88:93 (50:44)

PHILIPS: Aldi 5, Pittis 5, D' Antoni 2, Martin 8, Premiser 17, Meneghin 6, Pessina, Montecchi 2, McAdoo 48.

Milanski Philips je na gostovanju v Belgiji izbojeval nadvse pomembno zmago, s katero lahko optimistično gleda na nadaljnji del Koraćevega pokala. Milančani so igrali dokaj dobro, nad vsemi pa je kraljeval McAdoo, ki je sam dosegel 48 od 93 košev Philipsa.

DIREKTIBANK - VISMARA 70:92 (34:46)

VISMARA: Foschini 2, Cappelletti 4, Milesi 10, Bosa 22, Rossini 5, Turner 20, Riva 27, Marzorati 2, Gilardi.

Vismara iz Cantuja je brez večjih težav odpravila skromno nizozemsko peterko. Gostje so prešli v prednost že po uvodnih minutah in prednost v teku srečanja še povečali.

ASSUBEL - DIVARESE 88:80 (47:34)

DIVARESE: Ferraiuolo 13, Boselli, Caneva, Thompson 12, Vescovi 10, Pitman 17, Sacchetti 12, Rusconi 8.

Divarese je s sinočnjim porazom v Belgiji napravil skoraj vse možnosti, da bi se uvrstil v finalni del Koraćevega pokala. Italijanski košarkarji so zelo slabo igrali v prvem polčasu, ko so v bistvu srečanje napravili.

CRVENA ZVEZDA - SARAGOSA 92:89 (51:42)

CRVENA ZVEZDA: Dabčić 9, Ilić 27, Obradović 8, Gilić, Janković 17, Jovanović 2, Bogosavljev 17, Karadžić, Cvetković 2, Pavlović 10.

Kljub eni najboljših letošnjih tekem je Crvena zvezda z minimalno razliko ugnala špansko postavo, ki jo vodi Ranko Žeravica.

ZADAR - OLIMPIAKOS 116:97 (57:38)

ZADAR: Pahljčić 8, Popović 26, Komazec 22, Mujagić 1, Šarić 25, Šarlija 13, Blažević 6, Vranković 8, Trifunović 8.

Zadrčani so brez večjih težav odpravili grško peterko, v kateri je izstopal le »tujec« Mildton, ki je sam dosegel 40 košev.

ESTUDIANTES - PARTIZAN 66:76 (42:43)

Italijanski pokal

KNORR - HITACHI 103:99 (40:45, 91:91)

KNORR: Brunamonti 21, Silvester 12, Richardson 18, Starks 8, Villalta 10, Binelli 15, Bonamico 15, Gallinari 4.

HITACHI: Barbiero 1, Gianolla 15, Radovanović 28, Sittion 10, De Piccoli 10, Bortolini 10, Lenoli 25.

Trojka Bonamica 4 sekunde pred koncem prvega podaljška je odločila o zmagovalcu v srečanju za italijanski pokal. Povejmo, da je v vrstah Knorra tokrat zaigral Starks, ki je zamenjal poškodovanega Johnsona.

Pokal prvakov

Danes bodo odigrali 5. kolo finalne skupine pokala prvakov, v katerem sodelujeta tudi Scavolini iz Pesara in splitska Jugoplastika.

Bianchinijevi varovanci bodo igrali danes pred domačim občinstvo proti

nizozemski postavi Den Bosch. Italijanski košarkarji morajo srečanje zmagati, saj bi drugače izgubili prednost, ki jo trenutno imajo na lestvici.

Očitno težja bo danes naloga za Jugoplastiko, ki bo v Splitu gostila Aris iz Soluna. Obe peterki imata 4 točke na lestvici in sta v neposrednem boju za vstop med četverico, ki se bo potegovala za 1. mesto.

Današnji spored: CSKA Moskva - Maccabi, Scavolini - Den Bosch, Jugoplastika - Aris, Barcelona - Limoges.

Lestvica po 4. kolu: Barcelona 8, Scavolini in Maccabi 6, Jugoplastika in Aris 4, Den Bosh in Limoges 2, CSKA Moskva 0.

Pokal Ronchetti

LJUBLJANA — V srečanju B skupine četrfinala pokala Ronchetti je ljubljanska Iskra Delta Ježica z 82:54 (39:28) premagala bolgarsko peterko Kremikovci. Pri domačinkah sta se posebno izkazali Vagelovska in Malačkova.

Tenis: turnir v Sydneyu

Jugoslovan Orešar ugnal Nystroma

SIDNEY — Jugoslovan Bruno Orešar je poskrbel za prvo presenečenje na mednarodnem teniškem turnirju v Sydneyu.

S prepričljivim 6:4 in 6:0 je namreč premagal enega glavnih favoritov za končno zmago, Šveda Joakima Nystroma.

Italijanski predstavnici Laura Golarsa in Raffaella Reggi pa sta potegnili krajši konec v tretjem krogu tekmovalja v Avstraliji. Prva je z 2:6, 6:3 in 3:6 izgubila proti domačinki Anni Minter, Reggijeva pa je klonila (6:3, 7:5) pred predstavnico iz ZDA Terryjevo Phelpsovo.

Ostali pomembnejši izidi 2 kola: Navratilova (ZDA) - Temesvari (Mad.) 6:2, 6:4; Fernandez (ZDA) - Cordwell (N. Ze.) 6:3, 6:0; Mandlikova (Aus.) - Herreman (Fra.) 6:3, 6:3.

Nogomet: disciplinski ukrepi Firicano (Udinese) izključen za eno kolo

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je glede nedeljskih tekem A lige za eno kolo izključila Barbasa (Lecce), Bernazzanija (Pisa), Destra (Ascoli), Dominiija (Cesena) in Manfredonio (Roma), glede srečanj italijanskega pokala pa za eno kolo Carrilla (Ascoli) in Salvatorija (Fiorentina).

V B ligi je prepoved igranja za dve koli dobil Murelli (Avellino), za eno kolo pa Magnocavallo (Barletta), Accardi (Licata), Celestini (Avellino), De Simone (Messina), Donà (Ancona), Firicano (Udinese), Gentilini (Genoa), Loseto (Cremonese), Masi in Mileti (Piacenza), Rossini (Parma).

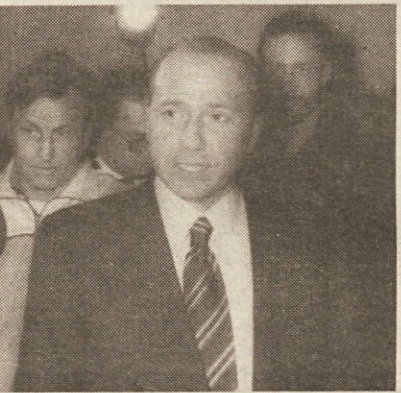
V C ligi pa je bil med drugimi za eno kolo izključen tudi nogometaš Triestine Cerone.

Pisa namesto Tokia

VIAREGGIO — Zaradi žalovanja ob smrti cesarja Hirohita mladinsko nogometno moštvo Tokia je odpovedalo sodelovanje na mednarodnem mladinskem nogometnem turnirju v Viareggiu. Ekipo Tokia bo zamenjala Pisa.

Berlusconijev obisk v Milanellu

Posebnih procesov ne bo

Silvio Berlusconi

Silvio Berlusconi, ki se je kasneje zadržal v daljšem pogovoru s trenerjem Sacchijem in vsemi igralci.

V zvezi z govoricami, da bi zaradi nastalega položaja Sacchija lahko tudi odslovili, je Berlusconi dejal, da ta bo-jazen začasno ne obstaja. Sicer je k temu dodal, da vodstvo Milana ni še odločilo, ali bodo Sacchiju podaljšali rok pogodbe. O tem bodo razpravljali kdaj drugič. O sami krizi ekipe je bil predsednik milanskega kluba dokaj jasen. Preveč je bilo poškodb in igralci plačujejo davek utrujenosti, ki se jim je nabrala zaradi nastopov v raznih reprezentacijskih postavah.

Podobna polemika, toda z veliko manjšim dometom, se je te dni razvila tudi pri Juventusu zaradi sovjetskega igralca Zavarova, ki naj bi v zadnjih tekmah igral precej slabo. S tem v zvezi je včeraj Zavarov povedal, da slabi nastopi so posledica le psihološke utrujenosti in ne fizične, kot so mnogi ugotavljali in za sovjetskega asa predlagali enomesečni počitek.

Odbojka: v ženskem prvenstvu under 16

Slovenski derbi borovkam

SLOGA SAGOR - BOR FRIULEXPORT 0:3 (4:15, 7:15, 8:15)

SLOGA SAGOR: Čebulec, Drasič, Grgič, Grilanc, Pieri, Regent, Repinc, Škrk.

BOR FRIULEXPORT: Grbec, Vidali, Sancin, Brazzani, Fučka, Visentin, Azman, Gregori.

Slovenski derbi 1. kola se je v torek na Opčinah končal z gladko zmago borovk. Tržaška ekipa si je zmago povsem zaslužila, saj je bila neprimerno boljša od domače. V šestertki nastopajo igralke, ki običajno igrajo v C-1 ligi in razlika je bila očitna, tako glede na izkušnost, kot na samo odbojgarsko znanje. Okrnje-ne slogašice pa zaradi prevelikega spoštovanja nasprotnic sploh niso zaigrale sproščeno, kot bi sicer lahko. Na igrišču so stopile v zavesti, da so proti boljšim borovkam brez moči in so tako preveč poceni predale svojo kožo. Seveda bi tudi z boljšo igro ne mogle pripraviti presenečenja, tekma pa bi vsekakor pridobila na atraktivnosti. (Inka)

obvestila - obvestila

SK BRDINA priredi smučarski izlet na Monte Elmo - Sesto v nedeljo, 15. t. m. Vpis na se-dežu danes od 19. do 21. ure v Proseški ul. 131 na Opčinah. Vsi ljubitelji smučanja so vabljeni!

ALPINISTIČNI ODESK SPDT obvešča svoje člane in prijatelje, da bo občni zbor odseka v sredo, 18. t. m., ob 20.30 na svojem sedežu (Ul. Carducci 8). Vabljeni!

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na nedeljski zimski sprehod po tržaški verti-

kali. Zbirališče bo ob 9. uri na Gorici v Boljuncu, izlet pa vodi Lojze Abram. Sprehod se bo zaključil v prvih popoldanskih urah v Bazovici.

SPDT vabi na predavanje mag. Petra Skoberneta na temo: »Ali poznamo Kras?« Predavanje, ki bo v četrtek, 19. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20 / 2. nad.), bo opremljeno z barvnimi diapozitivi. Vabljeni!

RAZPRODAJA

OD 15% DO 80%

OBLAČILA BOUTIQUE,
CASUAL, JOGGING,
TRENERKE,
ŠPORTNA OBLAČILA,
TENIS

tommasiniport

TRST - Ul. Mazzini 37-39

SMUČARSKA OBLAČILA NISO VKLJUČENA

obv. občini

Košarka: Jadranov trener ocenjuje prvi del prvenstva B-2 lige

P. Brumen: »Neodpustljiv je domači poraz s San Donajem«

V mnogočem je potek prvenstva 1988/89 v naši kategoriji podoben tistemu iz minule sezone. Lani je imelo 9 moštev pozitivno razmerje zmag in porazov, letos osem, lani so vodeči zaključili prvi del sezone s štirimi porazi, letos s tremi, razpon v točkah med ekipami, ki so se (lani) in se (letos) upravičeno potegujejo za uvrstitev v »play-off« je enak, šest. Razlika je morda v tem, da predstavlja vodstvo Malaguttija iz San Lazzara večje ali manjše presenečenje, medtem ko je Ferrara že od vsega začetka veljala za favorita. Zakaj večje ali manjše presenečenje? Večje morebiti zato, ker so tako kot ekipa in kot posamezniki nepoznani v delokrogu, katerega je Jadran v teh letih dodobra spoznal, manjše pa po stalnosti rezultata in prikazani igri. Po tekmi v Trstu, ki smo jo izgubili dokaj prepričljivo, je nekdo pripomnil - ti pa igrajo tako, kot Jadran pred petimi leti. In res, njihova igra je polna svežine in trdnosti, igralci polni samozvesti, neobremenjeni z vlogo vodčega, vsa tri pomembna igralna mesta - bek, krilo, center - pa optimalno zapolnjena. Po razporedu tekem se jim obeta tudi uspešne začete povratnega dela, saj v prvih treh kolih lahko načrtujejo popoln izkupiček.

Da pa mi ne bi kdo očital, da se preveč ubadam s stvarmi, za katere nimam možnosti vplivati, moram hitro preiti na analizo storjenega in programiranega v lastni hiši. V minulem prvenstvu smo po prvem delu imeli pet porazov, sedaj šest. Ob obakrat doživetih dveh domačih porazih, nam tokrat manjka ena zmagata na gostovanju. Ta se nam je nasmihala v Padovi proti trenutno drugouvrščenemu Virtusu, toda kljub porazu je tista tekma vsaj

Trener Peter Brumen med time-outom

napovedala vzpon forme ekipe in nekaterih posameznikov, ki so do sedaj bili nedorečeni. Neodpustljiv pa je poraz v Trstu proti oslabiljenim starim znancom iz San Donaja. Tega minusa ne moremo izničiti z nobeno zmago na tujem, upamo lahko le, da nam bo to moštvo naredilo uslugo in premagalo še kakšnega pretendenta za vrh razpredelnice.

Po pregledu danih in prejetih košev bi se dalo sklepati, da smo letos uspešnejši, po drugi strani pa za prav toliko popustljivejši v obrambi. Razlika je enaka, plus 30, bi pa tokrat bila sigurno večja, če bi igralnim spremembam navkljub bil delež danih košev Maura Čuka in Klavdija Starca nekoliko večji. Za drugega je delno opravičilo

vkapljanje Manzana v sorodno igralno vlogo, Mauru pa Gobbo ne zaseda igralnega mesta in je njegov primanjkljaj 70 točk glede na učinek v polovici lanskega prvenstva pripisati predolgemu iskanju samega sebe.

Kako pa v nadaljevanju? Predvsem bi morali bolj agresivno opraviti z nalogami v obrambi, tako v posamični, kot v vseh iniačnih konskih postavitev. Ob že nekaj časa dokaj uspešnem skoku na odbite žoge bi ob nenehnem pritisku na igralce v fazi meta učinkoviteje prehajali na nasprotnikovo polovico, s tem bi dvignili ritem naše igre, bili bi sami sebi manj v napoto, gledalcem pa sigurno bolj simpatični. Edino s tako igro si lahko obetamo doseganje ugodnih rezultatov in uspešnost v igri, kajti razpored tekem v

Trenutek s srečanja Jadran - Asola

drugi polovici prvenstva je za nas zelo zahrbtn. V goste nam prihajajo štiri ekipe, ki so enako ali bolje uvrščene kot mi, gostovati pa gremo k šestim, od katerih vsaka je ta trenutek obsojena na borbo za obstanek v društvu boljših. Tako proti enim, kakor proti drugim nam ne bo lahko, če se nečemo zaradi neutemeljenih napovedi ugrizniti v jezik, nas bodo simpatizerji in strokovnjaki ocenjevali po odstopanju od končnega zbira 40 točk. Manj od te vsote pomeni velik rizik ali celo neuresničitev zaželenega, v primeru večjega izkupička pa se bomo še sigurno srečali na teh športnih straneh, takrat se mi bo dosti lažje v pisni obliki pogovarjati z vami.

PETER BRUMEN

Tenis: na turnirju v Palermu

Lep uspeh gajevca Boruta Plesničarja

Pred dnevi se je iz Palerma vrnil Borut Plesničar, ki se je v sicilskem glavnem mestu udeležil državnega teniškega turnirja v kategoriji under 12. Turnirja se je udeležilo okrog 40 igralcev, to se pravi nekaj manj od predvidenih, bili pa so prisotni vsi najboljši, ki so že lani dosegli lepe uspehe. Že nastop na tem turnirju je bil za Boruta lep dosežek, saj je bil to zanj prvi nastop izven deželnih meja. Po odigranih srečanjih je bil tudi izkupiček pozitiven.

Borut je v prvem srečanju startal z zmago proti igralcu iz Ligurije Armosiniju, ki ga je premagal s 6:4, 6:3. V drugem kolu pa je izgubil s 4:6, 2:6 proti bolj izkušenemu Fabbriju. V tem srečanju bi moral Borut pokazati več odločnosti v napadu in igri ob mreži, da bi se učinkoviteje zoperstavil regu-

larni obrambni igri nasprotnika. Po končani poti na glavnem turnirju se je gajevac udeležil še tolažilnega turnirja, v katerem se je utegnil povzpeti do finala, žal pa je v končnem srečanju nekoliko nerodno izgubil s 4:6, 3:6 proti Meliju. Sam je priznal, da bi se bil lahko bolje odrezal, da pa mu je v tem srečanju zmanjkala potrebna zbranost.

Najbolj uspešen pa je bil nastop v konkurenci dvojic, v kateri je nastopil v paru s someščanom Davidom Ruzzi-erjem. Poskrbela sta za pravo presenečenje, saj sta premagala nosilni par prve skupine Calcagno - Tripetti z rezultatom 6:4, 6:2. Začela sta zmedeno, saj nista prej še imela priložnosti igrati v paru, kmalu pa sta se uela in z rentabilno igro ugnala nasprotnika. Žal sta morala takoj po končanem srečanju in potem ko sta oba že v dopoldanskih urah odigrala po eno tekmo, takoj spet na igrišču. V srečanju proti dvojici Di Mauro - Viglianisi, ki je veljalo za polfinale, sta dobro začela, osvojila prvi set, se borila za drugega, v tretjem pa dokončno popustila in si pripravila vstop v finale. Srečanje se je končalo z rezultatom 6:4, 4:6, 6:0.

Po šestih dneh bivanja v Palermu, ki so v celoti minili na igriščih tamkajšnjega najvažnejšega centra, kjer prirejajo vsako leto odprto prvenstvo Sicilije, se je Borut vrnil domov poln lepih občutkov in navdušen nad novimi spoznanji. Navezal je stike z vrstniki, ki so prihajali iz vse Italije in vzbudil je zanimanje kot pripadnik slovenske manjšine. Predvsem pa si je pridobil novih izkušenj, ki mu bodo koristile na nadaljnji športni poti, ki se za letošnjo sezono kaže kar se da bogata. (Alma)

ob robu naših nogometnih igrišč - ob robu naših nogometnih igrišč

Kljub 38 letom Branko Grgič še daje gole

Med prebiranjem nedeljskih rezultatov naših amaterskih ekip je mnogim padlo v oči ime strelca v tekmi Gaja - Romana (B. Grgič). Spraševali so se: je to nov nogometaš Gaje ali pa zares »tisti« Branko Grgič? Je mogoče, da še igra pri 38 letih? Niso se zmotili, bil je prav Branko Grgič. Zaradi izključitev in poškodb ga je trener Gaje Cermelj v nedeljo vključil v ekipo, ker je imel težave za sestavo moštva.

Branko gotovo ni potreben predstavitev, saj je pravi zastavonoša našega amaterskega nogometa. Igrati je začel že od mladih let. Ko so v sklopu 10. jubilejnih slovenskih športnih iger (leta 1967) organizirali nogometni turnir, se je prijavila tudi Gaja in Branko kot domačin je takoj prestopil v ekipo. Naslednjo sezono (68/69) je igral pri Gaji, ki se je takrat izključno ukvarjala z mladinskim odsekom. Sezono kasneje (69/70) je kot perspektiven 19-letni mladinec prestopil v člansko ekipo Zarje, ki je takrat igrala v prvenstvu 3. AL. V članski ekipi Zarje je igral pet prvenstev zaporedoma in ko so ustanovili v sezoni 1974/75 pri Gaji člansko ekipo, se je takoj vrnil k matičnemu klubu. Tu igra Branko že 15 sezon zaporedoma, in sicer 13 s »polno paro« (odsoten je bil redkokdaj). V zadnjih dveh sezonah (lani in letos) pa zaradi obveznosti se ni hotel angažirati, vendar ko mu čas dopušča, zahaja na treninge in v sili in potrebi je na razpolago trenerju. Ta... potreba je bila prav v nedeljo. Zato smo izkoristili to priložnost, da smo Branku zastavili nekaj vprašanj.

Kateri je tvoj najlepši spomin v dolgoletni nogometni karieri?

»Dogodkov je bilo toliko, da sam ne vem, kateremu bi dal prednost. Enkratno se mi je vsekakor zdelo, ko si je Gaja ob koncu sezone 1976/77 po dveh odločilnih tekmah z Baxterjem (prva po podaljških 0:0, druga 1:0 v korist Gaje) prvič zagotovila napredovanje v 1. AL. Glede trener-

jev sem imel le tri, Scavuzza pri Zarji, ter Kozino in Alda Kralja pri Gaji. Z vsemi sem se dobro počutil in zato še sedaj imam z njimi dobre prijateljske odnose.

Poznan si kot izrazit napadalec, kateri zadetek pa ti je najbolj ostal v spominu?

»Sam ne vem kolikokrat sem zatresel mrežo nasprotnikov, vem pa da vsak gol da nogometašu izredno zadoščenje. Ne bom pretiral, če povem, da prav nedeljski gol mi bo ostal v spominu in to ker sem ga dosegel z glavo, kar je zame prava redkost. Pri tolikih zadetkih mislim, da sem le dva ali tri dosegel z glavo.

Kako ocenjuješ trenutno stanje naše amaterskega nogometa?

»Na splošno je zanimanje v zadnjih letih precej padlo. Ni več navdušenja kot nekdaj ko se je ob robu igrišč zbralo to-

liko navijačev, in to morda ker v nogometu ni več tistega domačega okolja. Tu pa mislim, da nimajo krivde voditelji naših klubov, temveč dobesedno je odgovarjala mladina, ki ni dovolj postrtovalna in vztrajna, kot smo to bili nekdaj mi. Vsi bi radi igrali, vendar brez obveznosti in treningov. To pa je nemogoče. Res je, da mladi imajo sedaj mnogo razvedrila, vendar gojiti šport v zdravi družbi je res edinstveno in prav zato smo mi... »stari« še vedno na razpolago.

S tem smo se posloviili od Grgiča, kot po navadi redkobesednega in vedno nasmjanega. V nedeljo je opravil 299. prvenstveni nastop v članski ekipi Gaje in če dodamo še tri odločilne tekme za prestop v 2. AL, pomeni, da je presegel 300 prvenstvenih nastopov v dresu Gaje, za katero je v nedeljo dosegel že 93 prvenstveni zadetek in tokrat z...

BRUNO RUPEL

V soboto v BŠC

Turnir v igri med dvema ognjema

V soboto se bo ob 15. uri pričel v Borovem športnem centru letošnji turnir v igri med dvema ognjema, katerega prireja Športna šola Trst za reprezentance slovenskih osnovnih šol Trsta in Milj. Letos se je prijavilo devet ekip, saj bosta Grbec in Kette nastopala z združenim moštvom.

V soboto bo na vrsti prva polovica turnirja A skupine z naslednjimi tekmami: Finžar - Župančič, B. junaki - Kette/Grbec, Milčinski - Finžar, Župančič - Kette/Grbec in B. junaki - Milčinski.

Vsaka tekma bo trajala približno dvajset do petindvajset minut.

(boj-)

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Izletniška sezona SPDT Tokrat po Vertikali

Letošnja izletniška sezona SPDT se je začela na... prvi dan leta, ko se je lepa skupina planincev pod vodstvom odbornika Franca Armanija podala na Medvedjak. Vreme je bilo idealno za tak zimski sprehod, člani SPDT pa so na vrhu nazdravili na novo leto. Ob povratku je izvedenec Peter Milič razkazal repentabski kamnolom.

Izletniška sezona, ki bo letos izrazito dolga, se bo nadaljevala to nedeljo, 15. t. m., z zimskim sprehodom po tržaškem delu Vertikale. Planinci se bodo tokrat podali od Boljuna do Bazovice, obenem pa bodo markirali ta odsek poti. Izlet vodi Lojze Abram, zbirališče pa bo ob 9. uri na glavnem trgu v Boljuncu. Sprehod, ki se bo zaključil v prvih popoldanskih urah, je primeren za vse. Izlet spada v okvir programa SPDT, ki bo letos priredilo pohode po Vertikali po celotni Tržaški, pač od plošče padlim v Glinščici tja do Mavhinja.

V kratkem bo odbor SPDT objavil svoj letošnji program izletov, ki ga je sestavila posebna komisija izkušnih planincev s sodelovanjem cele vr-

ste članov. Izleti bodo skoraj vsako nedeljo (!), sestavljalci pa so upoštevali želje in nasvete širokega kroga planincev. Skupno bo namreč osem avtobusnih izletov, tradicionalni poletni dolgi pohod, srečanja in pobratenja in še... O ostaleh pa bomo v kratkem obširneje poročali.

Vsi ga čakamo, snega pa ni...

Vse je pripravljeno na smučarski tečaj SPDT, ki bo trajal štiri nedelje v Ravasclettu oz. na Zoncolanu, vendar pa manjka tisto najvažnejše... sneg. Tečaj bi se moral začeti že v nedeljo, 8. t. m., vendar so ga postrtovalni odborniki društva preložili za teden dni. Trenutno pogoji še niso primerni in organizator je še v dvomu, če bi tečaj izpeljali že to nedeljo. Vse informacije lahko dobite jutri na uradu ZSSDI ali v soboto pri načelniku odseka SPDT Devanu Cesarju (tel. 911433).

Nadaljuje se predavateljska sezona SPDT

Naslednje predavanje »kulturne« sezone SPDT, ki jo že vrsto let učinkovito vodi Marinka Pertot, bo v četrtek, 19. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvo-

Planinci SPDT bodo letos prehodili tržaški del Vertikale poimenovan po dolgoletnem predsedniku društva Zorku Jelinčiču

rani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.). Tokrat bo predaval mag. Peter Skoberne na temo: »Ali poznamo Kras?« Argument je prav gotovo zelo zanimiv posebno za nas, ki nas obdaja kras oz. na njem živimo, predavanje pa bo opremljeno z barvnimi diapozitivi.

Peter Skoberne je raziskovalec na Zavodu za varstvo narave in kulturnih dediščin v Ljubljani, pred kratkim pa je objavil zanimivo in vsekakor lepo, poljudno ter strokovno knjigo »Sto naravnih znamenitosti Slovenije«.

V kratkem občni zbor Alpinističnega odseka SPDT

Občni zbor Alpinističnega odseka SPDT bo v sredo, 18. t. m., ob 20.30 na sedežu odseka (Ul. Carducci 8). Zamejski alpinisti se bodo zbrali in podali račune o pravkar zaključeni sezoni, ki je bila vsekakor zelo uspešna, saj so alpinisti pod vodstvom načelnika Davorja Župančiča dober izvedli alpinistični tečaj, poleg tega je skupna številka opravljenih vzponov vsekakor zelo zadovoljiva. Tokrat so se izkazali predvsem najmlajši člani tega odseka.

Pust je daleč, a vendar tako blizu...

Mladinski odsek SPDT bo tudi letos pripravil tradicionalni Pustni ponedeljek SPDT, ki bo tudi letos v Dijaškem domu v Trstu, in sicer v ponedeljek, 6. februarja. Tokrat mladinci pripravljajo vrsto presenečenj. Vse podrobnosti bomo seveda še javili.

Velik podvig tržaških alpinistov Sternija in Boleja

Tržaška alpinista 23-letni Marco Sterni (ki smo ga na naših straneh že predstavili) in Maurizio Bole (22 let) sta v tokrem in sredo, 3. in 4. t. m., opravila izjemen podvig. Opravila sta namreč prvenstveni zimski vzpon smeri Piussi v Vevnici v skupini Mangarta. Plezala sta dva dni, smer pa je skoraj izključno VI. stopnja! Smer Piussi jo celo poleti bolj malo ponavljajo, saj je težka in zelo izpostavljena. Alpinista sta imela odlično vreme. Bole, ki je tokrat spremljal Sternija, je bil z njim tudi takrat, ko je preplezal izredno težko smer Riba v Marmoladi.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir - v SFRJ številka 1.200.- din, naročnina za zabornike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojeanci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš: Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. januarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Ttx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Za nekatere je bil pokojnik samo krut vojni zločinec Na pogrebu japonskega cesarja bodo manjkale številne osebnosti

TOKIO — Pogreb japonskega cesarja Hirohita bo sicer šele 24. februarja, že sedaj pa se širi polemika glede prisotnosti nekaterih tujih delegacij. Najostreje je reagiral novozelandski obrambi minister Bob Tizzard, ki nikakor ne more odpustiti grozot, ki so jih Japonci zagrešili nad Novozelandski v drugi svetovni vojni. Tizzard je med drugim dejal, da bi bilo treba Hirohita ustreliti v javnosti in ga razkosati, sožalje pa bi bilo treba izreči svojcem žrtev japonskih koncentracijskih taborišč. Obrambni minister je tako posredno potrdil, da Nova Zelandija ne namerava poslati Japonski niti sožalne brzojavke.

V Veliki Britaniji so ljudje že kar razdvojeni, še zlasti potem, ko je kraljica Elizabeta odločila, da bo na pogreb poslala svojega soproga grofa Filipa Edimburškega. Na Otoku pa so nekateri mediji že izpeljali anketo med bralci, iz katere je razvidno, da kar 62 odstotkov Britancev nasprotuje predlogu, da bi Hirohito odpustili vsa vojna grozodejstva, pa čeprav po njegovi smrti. Spomin na japonska koncentracijska taborišča, ki po mnenju Otočanov, nimajo kaj zavidati nacističnim, je očitno še zelo živ. Za razliko od angleške pa je holandska kraljevska družina že napovedala,

da se ne bo udeležila pogrebne svečanosti. V času japonskega ekspanzionizma je namreč v nizozemskih kolonijah umrlo zaradi nasilja čet vzhajajočega sonca več kot 20 tisoč nizozemskih državljanov.

Zaradi udeležbe na Hirohitovem pogrebu pa je precej hude krvi tudi v Avstraliji. Tamkajšnji ministrski predsednik Bob Hawke je sporočil, da ga 24. februarja ne bo v Tokiu, pač pa da bo Avstralijo zastopal generalni guverner Bill Hayden, vendar kot predstavnik britanske krone v Avstraliji. Hayden bo uradno prevzel mesto generalnega guvernerja šele prve dni februarja. Japonski tisk se je ob avstralsko odločitev grdo obregnil, saj piše, da je Avstralija doslej edina država, ki se je odrekla udeležbi zaradi pritiska tistih manjšin, ki se pokojnega cesarja spominjajo le kot vojnega zločinca. Tudi avstralska konservativna opozicija je nekoliko v stiski, saj se zaveda, da je Japonska največja poslovna partnerica Avstralije in da bi predsednik vlade Hawke lahko izrabil priložnost za sklepanje pomembnih poslovnih pogodb med pogovori, ki bodo brez dvoma potekali v dneh cesarjevega pogreba.

Delavski protest v Mehiki ob zaprtju njihovega vodje

V Ciudad Mexicu je približno 6000 delavcev naftne industrije protestiralo proti aretaciji njihovega sindikalnega voditelja Joaquina Hernandezza Gallicia, pri katerem so policisti na domu našli pravi arzenal orožja. Ob aretaciji je bil ubit eden od policistov. (Telefoto AP)

Kohl za pogajanja o uvedbi vizumov za Jugoslovane

BONN — Zahodnonemški kancler Helmut Kohl se je zavzel za pogajanja med Bonnom in Beogradom v zvezi s težavami zaradi vse večjega števila jugoslovanskih državljanov, ki v Zvezni republiki Nemčiji zaprosijo za politično zatočišče.

Na tradicionalni tiskovni konferenci na začetku leta je Kohl, ko je odgovarjal na vprašanje Tanjugovega dopisnika, ki se je nanašalo na zahtevo notranjega ministra Zimmermanna po uvedbi vizumov za Jugoslovane, zatrdil, da to vpra-

šanje ne »obremenjuje«
odnosov med državama. »To ni za javno razpravo,«
je menil Kohl in dodal, da bi se morali v državi o teh zadevah prijateljsko pogovoriti. Kohl je opozoril, da je bonska vlada v minulih treh letih »znatno prispevala«
pri dajanju mednarodne podpore Jugoslaviji in poudaril, da je »razvoj odnosov z Jugoslavijo v njenem interesu«.

Predstavniki zunanjega ministrstva so doslej že nekajkrat poudarili, da nasprotujejo uvedbi vizumov za Jugoslovane. (dd)

Konsolidacija jugoslovanskega dolga

BEOGRAD — Po nedavnih pogajanjih sta včeraj v Beogradu zvezni izvršni svet in vlada Velike Britanije podpisala sporazum o konsolidaciji dolga jugoslovanskih dolžnikov, ki zapade v času med 1. aprilom 1988 in 30. januarjem letos in sicer v skupni vrednosti okoli 130 milijonov dolarjev.

Italijanska vojska porabi denar predvsem za plače svojih oficirjev

RIM — Italija ima v uniformah treh rodov vojske 388.300 mož, od katerih je nabornih vojakov 266.200 (70 odstotkov), za vojsko pa porabi letno 18 milijard dolarjev. Francija ima pod orožjem 546.000 mož, v resnici je med njimi tudi 14.712 ženk. Razmerje med poklicnimi vojaki in naborniki je v Franciji 55 proti 45 v korist prvih, za vojsko pa porabi letno 34,1 milijarde dolarjev. Zvezna republika Nemčija ima 488.000 mož, razmerje med prostovoljci in naborniki je enako francoskemu, porabi pa 33,7 milijarde dolarjev. Zaradi tako imenovane »demografske zime«
pa bo morala Bundeswehr v devetdesetih letih okrniti armado za kakih 200 tisoč mož.

Armadi Velike Britanije in Japonske sestavljajo samo poklicni vojaki. Združen kraljestvo ima 314.000 vojakov, od teh 16.100 žensk, letno pa porabi 31,2 milijarde dolarjev. Japonske oborožene sile sestavlja 246.000 mož, zanje porabijo 24 milijard dolarjev.

Nevtralna Švica ima 20 tisoč »profesionalcev«
in poseben naborni sistem permanentnega usposabljanja v orožju, ki državi omogoča, da v 48 urah mobilizira en milijon mož, od katerih 460 v civilni zaščiti. Za svojo obrambo porabi konfederacija 3,2 milijarde dolarjev. Prav tako nevtralna Švedska ima pod orožjem le 67 tisoč mož, od teh 48 tisoč nabornikov in porabi 4,8 milijarde dolarjev. Podobno kot Švica lahko tudi Švedska v najkrajšem času mobilizira ogromno število vojakov.

Iz vsega tega je lahko vsakomur jasno, da se račun med 18 milijardami dolarjev in 388.300 italijanskimi vojaki ne izide. Večina pa pozablja, da ta znesek bremenijo kar za 60 odstotkov tako imenovani vinkulirani stroški, za plače in pokojnine. Iskanje »kvadrature kroga«
za italijansko vojsko se ne omejuje torej samo na dilemo »ljudska vojska«
ali »poklicna vojska«, italijanska armada potrebuje globljo reformo tudi z vidika novih odnosov v Evropi in popuščanja napetosti med blokoma. Reforma pa bo skrajno težavna, saj so se razni politiki v preteklosti postavili po robu žaganju »suhih vej«
iz izključno lokalističnih interesov.

Tudi trditve, da bi ob zmanjšanju dosedanjih 24 brigad Italija morala zapustiti Atlantsko zavezanstvo, ne drži. Pri NATO se namreč dobro zavedajo, da vošč pomeni nekaj dobrih in temeljito usposobljenih brigad kot cela črede za boj nesposobnih enot. Kronična bolezen italijanske vojske je preveliko število oficirjev, ki preobremenjujejo vinkulirane stroške. Večina teh oficirjev doživi visoko starost, to pa še ne pomeni, da se v vojaški suknji niso pretegnili. Med politiki pa po vsem sodeč ni prave volje, da bi spremenili tok dogajanj, kvečjemu predlagajo le lepotilne spremembe. Italija pa bo morala prej ali slej voditi račune z demografskim padcem, takrat pa bo ta pepelka v zahodnem obrambnem sistemu morala ugrizniti v grenko jabolko reforme, tako da bo peta industrijsko najmočnejša država Zahoda končno dobila sodobno vojsko, kjer ne bo prostora za divizije oficirjev, ki napredujejo po vnaprej določenih ključih.

Večina Američanov za predloge Gorbačova

MOSKVA — Nekoč so mamice strašile otroke in politiki volilce s stavkom, ki je imel v takratnih razmerah predznak apokalipse: »Rusi prihajajo«. Danes, po treh sestankih Reagan-Gorbačov samo v zadnjem letu, po obisku ameriškega predsednika v Moskvi in dvakratnem bivanju sovjetskega državnega in partijskega voditelja v ZDA, pa sta ta vzklík in grožnja izgubila ves svoj dramatični značaj. Po koncu druge svetovne vojne se tako prvič v ameriški zavesti ustvarja predstava, da hudič le ni tako črn, kot je izgledalo.

Vse, kar so Američani slišali od Gorbačova, pravzaprav zelo ustreza njihovi viziji sveta. Sporazum o odstranitvi evroraket je bil sklenjen po enem samem letu pogajanj, obstajajo pa tudi stvarne možnosti, da bi že v bližnji prihodnosti izpraznili tudi tiste arzenale, v katerih tičijo strateške medce-

linske rakete. Pomembno potezo na razorožitvenem polju je Gorbačov sklenil tudi z enostranskim omejevanjem sovjetske vojaške moči, veliko pa je za odpravo kriznih žarišč prispeval tudi z umikom svojih enot iz Afganistana in s konstruktivnim pristopom na pogajanjih za mir na jugu Afrike, kjer si je prizadeval za odhod kubanskih čet iz Angole in za dekolonizacijo Namibije.

Vse to so novinarji preko Atlantskega oceana zabeležili, analitiki pa pazljivo ocenili. Običajnemu Američanu pa je vsekakor jasno to, da je možnost za trajni mir v svetu sedaj bolj realna kot kdajkoli doslej. Nič čudnega torej, da so v raziskavah javnega mnenja Američani strastno zatrjevali, da Sovjetska zveza za Združene države ne predstavlja več nobene nevarnosti. Samo 28 odstotkov tistih, ki so sodelovali pri raziskavi javnega mnenja, meni, da

imajo Sovjeti še vedno razloge, da bi zagospodarili nad svetom. Kar 65 odstotkov intervjuvanih pa je prepričanih, da politiki v Kremlju, ko odločajo o vojaških vprašanjih, mislijo predvsem na narodno varnost, se pravi, da upoštevajo iste vzroke kot njihovi kolegi iz Bele hiše.

V ameriškem tisku niso redki tisti komentatorji, ki mislijo, da bi morali v Združenih državah odgovoriti na mirovno ofenzivo Mihaila Gorbačova. Največ je tistih, ki menijo, da bi morala ameriška administracija umakniti iz Evrope vsaj del svojih enot. S tem bi dosegli dvojni učinek: učinkovito bi reagirali na sovjetsko omejevanje svoje moči in bi z vsako umaknjeno divizijo prihranili pet milijonov dolarjev. Kamen spotike še vedno ostaja tako imenovana vojna zvezd, kateri se novi ameriški predsednik George Bush še ni odrekel.

Ameriški obliž proti kajenju

WASHINGTON — Američani trdijo, da so končno odkrili učinkovit način, s katerim bodo še tako zakrknjenega kadilca odvadili le škodljive razvade. Raziskovalna skupina ameriških znanstvenikov je namreč odkrila poseben obliž, ki ga je treba vsak dan prilepiti na kateri koli del delesa in po šestih mesecih te terapije naj bi bil uspeh zagotovljen.

Osnovni princip je zelo enostaven. Obliž vsebuje določeno količino nikotina, ki ga nato organizem vsrka v skladu s potrebami in s časom postane cigareta za kadilca popolnoma odveč. Preden bodo začeli s prodajo, bo obliž preizkusilo 70 kadilcev.

LINEA

LINEA

oblačila

Vidimo se v

Ulici Carducci 4 - T R S T

VABIMO VSE NAŠE PRIJATELJE NA

RAZPRODAJO

s popusti od **20%** do **80%**

PRIČAKUJEMO VAS

obv. občini 3.1.89